

**IZVJEŠĆE O RADU
HRVATSKOG LOVAČKOG SAVEZA
U PRVOJ GODINI MANDATA
*kolovoz 2025. – kolovoz 2026.***

I. UVOD – GODINA U KOJOJ JE TREBALO PONOVRNO POSTAVITI TEMELJE	3
II. PREUZIMANJE MANDATA – UTVRĐIVANJE STVARNOG STANJA I USPOSTAVA OPERATIVNE KONTROLE.....	4
III. DRŽAVNA REVIZIJA – OD NALAZA PREMA NOVOM SUSTAVU FINACIJSKOG UPRAVLJANJA I KONTROLE	5
IV. FINACIJSKA KONSOLIDACIJA – OD NEPOTPUNE SLIKE OBVEZA PREMA ODGOVORNOM PLANIRANJU	7
V. REORGANIZACIJA STRUČNE SLUŽBE I NOVI MODEL RADNE ZAJEDNICE	8
VI. RACIONALIZACIJA PROJEKATA – PREKID S AKTIVNOSTIMA KOJE VIŠE NISU OPRAVDAVALE ULAGANJE.....	9
VII. VILA GARIĆ – OD ZASTOJA, RIZIKA I FINACIJSKOG PRITISKA DO ZAVRŠETKA INVESTICIJSKE FAZE	9
VIII. HOTEL REPUBLIKA – OD TRAJNOG FINACIJSKOG OPTEREĆENJA PREMA NOVOM MODELU UPRAVLJANJA IMOVINOM	11
IX. NOVI ZAKON O LOVSTVU – GODINA KONTINUIRANOG RADA NA BUDUĆNOSTI HRVATSKOG LOVSTVA	12
X. HRVATSKI LOVAC I DOMICILNA UDRUGA KAO TEMELJ POLITIKE SAVEZA	13
XI. KONKRETNA ZAŠTITA LOVAČKIH UDRUGA I ŽUPANIJSKIH SAVEZA	14
XII. ŠTETE OD NALETA VOZILA NA DIVLJAČ – JAČANJE STRUČNOG ODJELA I ZAŠTITA ODGOVORNOSTI LOVOOVLAŠTENIKA	15
XIII. REFORMA IZOBRAZBE – JEDINSTVEN STANDARD ZA BUDUĆEG HRVATSKOG LOVCA.....	16
XIV. LOVIŠTA HRVATSKOG LOVAČKOG SAVEZA – OD ZATEČENIH OŠTEĆENJA PREMA REPREZENTATIVNOM GOSPODARENJU	17
XV. AFRIČKA SVINJSKA KUGA – ORGANIZIRANI LOVCI U ZAŠTITI ŠIREG JAVNOG INTERESA.....	18
XVI. STO GODINA HRVATSKOG LOVAČKOG SAVEZA – SVEČANOST DOSTOJNA POVIJESTI, ALI UZ FINACIJSKU ODGOVORNOST	19

XVII. SVETI HUBERT – OČUVANJE TRADICIJE I JAČANJE NACIONALNOG ZAJEDNIŠTVA.....	19
XVIII. LOVAČKI MUZEJ I OČUVANJE NACIONALNIH LOVAČKIH VRIJEDNOSTI	20
XIX. LOVNO STRELJAŠTVO – OD NATJECANJA PREMA UREĐENOM REPREZENTATIVNOM SUSTAVU.....	20
XX. LOVNA KINOLOGIJA, SOKOLARENJE, RIKA FEST I ŠIRINA LOVAČKE KULTURE	21
XXI. LOVAČKI VJESNIK, UKIDANJE DOBRE KOBI I NOVA KOMUNIKACIJSKA POLITIKA	21
XXII. HUBERTUS I PREUZIMANJE KONTROLE NAD VLASTITIM INFORMACIJSKIM SUSTAVOM.....	22
XXIV. DIGITALIZACIJA I MODERNIZACIJA – OD OVISNOSTI O VANJSKIM SUSTAVIMA PREMA VLASTITOJ DIGITALNOJ INFRASTRUKTURI	24
XXV. SAJMOVI, PROMOCIJA I OTVARANJE HRVATSKOG LOVSTVA PREMA JAVNOSTI.....	25
XXVI. NACIONALNA IZLOŽBA LOVAČKIH TROFEJA I LOVAČKI SAJAM 2027.....	25
XXVII. MEĐUNARODNA SURADNJA I ZASTUPANJE HRVATSKOG LOVSTVA U EUROPI	26
XXVIII. RAD SA ŽUPANIJSKIM SAVEZIMA I LOVAČKIM UDRUGAMA – SAVEZ MORA BITI PRISUTAN NA TERENU	27
XXIX. DOMOLJUBLJE I ŠIRA DRUŠTVENA ULOGA HRVATSKIH LOVACA.....	27
XXX. IZVRŠNI ODBOR I SKUPŠTINA – VRAĆANJE ODLUČIVANJA U INSTITUCIJE SAVEZA	28
XXXI. ŠTO JE U PRVOJ GODINI MANDATA PROMIJENJENO	29
XXXII. POSLOVI KOJI NISU ZAVRŠENI I PRIORITETI NASTAVKA MANDATA.....	30
XXXIII. ZAVRŠNI POGLED – SAVEZ KOJI POSTOJI ZBOG HRVATSKOG LOVCA...	31
XXXIV. ZAKLJUČAK – PRVA GODINA KAO TEMELJ SNAŽNIJEG HRVATSKOG LOVSTVA	32

I. UVOD – GODINA U KOJOJ JE TREBALO PONOVO POSTAVITI TEMELJE

Prva godina mandata novog vodstva Hrvatskog lovačkog saveza, koja obuhvaća razdoblje od kolovoza 2025. do kolovoza 2026. godine, bila je obilježena okolnostima koje su od samoga početka zahtijevale znatno više od redovitog upravljanja jednom nacionalnom organizacijom. Novo vodstvo nije preuzelo sustav u kojem je bilo dovoljno nastaviti ranije započete aktivnosti, provoditi već usvojene programe i postupno uvoditi razvojne projekte, nego se neposredno nakon preuzimanja odgovornosti moralo istodobno suočiti s pitanjima primopredaje, dokumentacije, pristupa poslovnim računima, financijskih obveza, nalaza Državnog ureda za reviziju, organizacije stručne službe, stanja trgovačkih društava, velikih investicijskih projekata, lovišta kojima gospodari Savez te niza drugih pitanja koja su zahtijevala brzo, ali istodobno pravno, financijski i organizacijski odgovorno postupanje.

U takvim okolnostima prva godina mandata nije mogla biti samo godina novih projekata. Prije svega morala je biti godina utvrđivanja stvarnog stanja, stabilizacije sustava i ponovnog uspostavljanja jasnih pravila upravljanja. Dok su se rješavali problemi koji su zahtijevali neposrednu reakciju, nije se moglo zaustaviti svakodnevno funkcioniranje Saveza. Trebalo je nastaviti pružati podršku županijskim lovačkim savezima i lovačkim udrugama, obrađivati predmete šteta od naleta vozila na divljač, organizirati izobrazbu i državna prvenstva, upravljati lovištima, pripremati nacionalne manifestacije, održavati odnose s državnim tijelima, sudjelovati u radu na izmjenama Zakona o lovstvu te istodobno pripremiti obilježavanje stote obljetnice Hrvatskog lovačkog saveza.

Upravo zbog toga opseg rada tijekom prvih dvanaest mjeseci nije moguće prikazati samo nizom pojedinačnih odluka. Radilo se o paralelnom provođenju nekoliko velikih procesa: financijskog i računovodstvenog uređenja, provedbe naloga Državnog ureda za reviziju, reorganizacije stručne službe, preispitivanja neodrživih projekata, rješavanja Vile Garić i Hotela Republike, aktivnog sudjelovanja u pripremi novog Zakona o lovstvu, reforme izobrazbe, jačanja zaštite lovačkih udruga, modernizacije komunikacije, snažnijeg rada na terenu i ponovnog definiranja uloge Hrvatskog lovačkog saveza kao institucije koja prije svega mora biti servis i zaštitnik hrvatskog lovca.

Temeljna ideja novog vodstva od samog je početka bila da Hrvatski lovački savez mora biti financijski stabilan, organizacijski uređen, transparentan u donošenju odluka, stručan u svojem radu i dovoljno snažan da zastupa interese svojih članica pred državnim i europskim institucijama. Međutim, uređenost institucije nije cilj sama po sebi. Ona je sredstvo kojim se ostvaruje ono zbog čega Savez postoji: zaštita hrvatskog lovca, očuvanje domicilnih lovačkih udruga, odgovorno gospodarenje divljači, očuvanje prirode, biološke raznolikosti i lovačke tradicije koja se u mnogim hrvatskim sredinama prenosi već više od jednog stoljeća.

Zato se prva godina mandata može opisati kao godina u kojoj je bilo potrebno istodobno sanirati probleme, vraćati kontrolu nad poslovnim procesima i stvarati temelje budućeg razvoja. Upravo iz te perspektive potrebno je promatrati sve aktivnosti opisane u ovom Izvješću.

II. PREUZIMANJE MANDATA – UTVRĐIVANJE STVARNOG STANJA I USPOSTAVA OPERATIVNE KONTROLE

Već prvi dani nakon izbora novog vodstva pokazali su da primopredaja neće biti jednostavan administrativni postupak. Prvi pokušaj primopredaje nije uspješno dovršen, a u trenutku održavanja 1. konstituirajuće sjednice Izvršnog odbora, 29. kolovoza 2025. godine u Fužinama, novo vodstvo još nije imalo potpun pristup svim poslovnim računima niti je raspolagalo svom dokumentacijom potrebnom za cjelovit uvid u poslovanje. Konačni dokumenti vezani uz Državni ured za reviziju također nisu bili uredno dostupni novom vodstvu u okviru primopredaje, zbog čega ih je trebalo dodatno pribavljati.

Na prvoj sjednici Izvršnog odbora članovima su prikazana raspoloživa stanja pojedinih računa Hrvatskog lovačkog saveza i povezanih društava. Na glavnom PBZ računu prema izvodu od 24. kolovoza 2025. evidentirano je približno 1,614 milijuna eura, na posebnom računu za štete nešto više od 64 tisuće eura, dok je na jednom od računa u Erste banci bilo približno 929 tisuća eura. Međutim, već je tada vrlo jasno naglašeno da stanje na računima samo po sebi ne daje odgovor o stvarnoj financijskoj poziciji Saveza, jer u tom trenutku još nije bio utvrđen cjelovit opseg postojećih i dospjelih obveza koje ta sredstva terete.

Posebno je problematična bila činjenica da računovodstvena služba nije imala potpun operativni pristup internetskom bankarstvu za pojedine račune, zbog čega nije mogla u svakom trenutku samostalno provjeravati stanje i pratiti tijek financijskog poslovanja. Plaćanja su se u značajnoj mjeri izvršavala putem papirnatih naloga, što je u suvremenom sustavu upravljanja dodatno otežavalo brzinu i kontrolu poslovanja. Jedna od prvih organizacijskih intervencija zato je bila uspostava kontroliranog sustava internetskog bankarstva u kojem ovlaštene osobe iz računovodstva i tajnik imaju potreban uvid i mogućnost pripreme naloga, dok konačnu autorizaciju obavlja predsjednik Saveza.

U isto vrijeme bilo je potrebno utvrđivati niz drugih obveza i poslovnih odnosa. Na drugoj sjednici Izvršnog odbora, održanoj 18. rujna 2025. godine, otvoreno je pitanje poreznog duga od približno 68.000 eura, neuređenih radnopravnih odnosa za dio zaposlenika, pojedinih neobjašnjenih ili nedovoljno dokumentiranih financijskih transakcija, problema u trgovačkim društvima, stanja lovišta kojima gospodari HLS te financijske održivosti pojedinih projekata. Istodobno je utvrđivano i stanje potraživanja Saveza, koje je prema internim pregledima krajem studenoga prelazilo dva milijuna eura i odnosilo se na različite dužnike, zbog čega je aktiviranje kvalitetnije naplate potraživanja postalo jedan od poslova novog računovodstvenog sustava.

Novo vodstvo u takvoj situaciji nije željelo donositi velike nove financijske odluke prije nego što se dobije potpunija slika postojećih obveza. To se posebno odnosilo na ranije planiranu raspodjelu značajnog iznosa viška prihoda za unaprjeđenje lovstva. Stav novog vodstva bio je da se najprije mora utvrditi koliko je novca doista raspoloživo nakon što se sagledaju sve postojeće i očekivane obveze Saveza, jer odgovorno upravljanje nije pitanje toga koliko je sredstava trenutačno vidljivo na računu, nego koliko je sredstava stvarno slobodno nakon što se u obzir uzmu sve preuzete obveze i rizici.

Već na prvoj sjednici donesena je i važna odluka u smjeru veće transparentnosti upravljanja. Predsjednik je najavio da će članovi Nadzornog odbora biti pozivani na sjednice Izvršnog odbora kako bi nadzorna funkcija imala neposredniji uvid u rasprave i odluke koje se donose. Takva praksa osobito je važna u razdoblju u kojem se istodobno otvaraju pitanja financija, imovine, trgovačkih društava i velikih investicija.

Početak mandata zbog toga treba promatrati kao razdoblje ponovnog uspostavljanja operativne kontrole nad Savezom. Tek nakon što je bilo moguće pristupiti računima, pregledavati dokumentaciju, utvrđivati obveze, analizirati ugovore i rekonstruirati pojedine procese, moglo se prijeći iz faze hitnog postupanja prema sustavnom uređenju poslovanja.

III. DRŽAVNA REVIZIJA – OD NALAZA PREMA NOVOM SUSTAVU FINACIJSKOG UPRAVLJANJA I KONTROLE

Nalazi i preporuke Državnog ureda za reviziju predstavljali su jedan od najvažnijih poticaja za promjenu načina upravljanja Hrvatskim lovačkim savezom. Novo vodstvo odlučilo je da reviziju neće promatrati samo kao formalnu obvezu sastavljanja odgovora državnom tijelu, nego kao vrlo konkretan pokazatelj područja u kojima se poslovanje mora urediti na kvalitetniji, transparentniji i dugoročno održiviji način.

Dodatnu složenost stvarala je činjenica da konačna verzija revizijske dokumentacije nije bila uredno predana novom vodstvu tijekom primopredaje, dok su rokovi za postupanje već tekli. Zbog toga je bilo potrebno u vrlo kratkom roku pribaviti potrebne dokumente, okupiti stručnjake, analizirati nalaze i pripremiti plan provedbe. Već 29. kolovoza 2025. Izvršni odbor jednoglasno je donio odluke o angažiranju vanjskih suradnika za usklađivanje poslovanja, izradu pravilnika i uređenje financijskih procesa, a 18. rujna dodatno je angažirana tvrtka Partner revizija za izradu plana provedbe revizijskog nalaza.

Takav pristup omogućio je da se revizijski nalazi počnu pretvarati u konkretne unutarnje promjene. Hrvatski lovački savez u zakonskom je roku, 30. siječnja 2026. godine, izvijestio Državni ured za reviziju o aktivnostima provedenima prema nalogima i preporukama čiji je rok provedbe bio 31. prosinca 2025., nakon čega je nastavljen rad na sljedećim skupinama naloga, posebno u području računovodstva, financijskih izvještaja, unutarnjih kontrola, upravljanja imovinom, radnih odnosa i nabave.

Jedan od važnih koraka bila je promjena načina financijskog planiranja. Financijski plan za 2026. više nije sastavljen kao izolirana tablica prihoda i rashoda, nego je povezan s Godišnjim programom rada, pri čemu su uz programe i aktivnosti iskazivana sredstva potrebna za njihovu provedbu. Uz financijski plan sastavljen je i plan zaduživanja i otplata, čime je omogućeno jasnije sagledavanje budućih financijskih obveza. Financijski plan i Godišnji program rada usvojeni su na sjednici Skupštine 19. prosinca 2025. godine.

Posebno važna promjena odnosila se na popis imovine i obveza. Na sjednici Izvršnog odbora 10. prosinca 2025. utvrđeno je da Savez nema cjelovit i potpuno usklađen popis dugotrajne imovine, uključujući imovinu u lovištima, hotelu, muzeju i knjižnici, vozila te drugu pokretnu i nepokretnu imovinu. Imenovana je sedmeročlana inventurna komisija, nakon čega je provedena inventura sa stanjem na dan 31. prosinca 2025., a 10. veljače 2026. sastavljen je zapisnik inventurne komisije. Na temelju popisa usklađivane su analitičke evidencije osnovnih sredstava i sitnog inventara s glavnom knjigom, čime se stvaralo pouzdanije polazište za buduće upravljanje imovinom.

Istodobno su ustrojene i pomoćne evidencije koje ranije nisu bile odgovarajuće uspostavljene. To se odnosi na knjigu dugotrajne nefinancijske imovine, evidenciju sitnog inventara, evidencije primljenih i izdanih zadužnica, jamstava i drugih financijskih instrumenata te evidenciju potraživanja po osnovi danih zajmova. Posebno su uređeni izvanbilančni zapisi

u kojima se evidentiraju sudski sporovi u tijeku i potencijalne obveze, čime se financijska slika Saveza više ne svodi samo na iznose koji su neposredno vidljivi u bilančnim stavkama.

Jedan od najvažnijih zahvata bio je uvođenje prethodne kontrole poslovnih događaja. U ranijoj praksi dio plaćanja i obveza nastajao je bez odgovarajuće formaliziranih narudžbenica i potpuno jasno utvrđenog puta dokumentacije, zbog čega je novi sustav postavljen na načelu da financijska obveza mora biti kontrolirana prije nego što nastane. Upravo je u tu svrhu 10. prosinca 2025. usvojen Pravilnik o kontroli i kretanju knjigovodstvenih isprava, s primjenom od 1. siječnja 2026. godine. Pravilnikom je uređeno tko sastavlja ispravu, tko je provjerava, tko je odobrava, kada se može knjižiti i na koji se način dokumentacija kreće kroz sustav.

Time je uveden jedan od temeljnih principa financijske odgovornosti: transparentnost ne počinje objavom završnog financijskog izvještaja, nego prije nastanka same obveze, u trenutku kada se odlučuje hoće li i pod kojim uvjetima određeni trošak nastati.

Sličan princip primijenjen je i na nabavu. Iako je tijekom dijela izvještajnog razdoblja još bilo otvoreno pitanje pune primjenjivosti Zakona o javnoj nabavi na poslovanje Saveza, HLS nije čekao konačno tumačenje da bi uredio vlastite procedure. U rujnu i studenome 2025. Ministarstvu gospodarstva upućeni su upiti radi dobivanja mišljenja, a 10. prosinca Izvršni odbor jednoglasno je usvojio Pravilnik o provedbi postupaka jednostavne nabave, kojim su uvedeni pragovi, postupci prikupljanja ponuda, stručna povjerenstva i odgovornost Izvršnog odbora za veće nabave. Time je uveden svojevrsni nadstandard transparentnosti, bez obzira na konačno pravno tumačenje statusa HLS-a u sustavu javne nabave.

U području radnih odnosa Državni ured za reviziju ukazao je na potrebu jasnog definiranja radnih mjesta, koeficijenata, sklapanja ugovora, stimulacija i naknade prijevoza. Izvršni odbor je 19. veljače 2026. usvojio novi Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta Stručne službe, dok je novim Pravilnikom o radu od 9. travnja 2026. uređeno pitanje stimulativnog dijela plaće i naknade troškova prijevoza. Sa zaposlenicima su 30. travnja zaključeni novi ugovori o radu usklađeni s novim aktima.

Dio revizijskih naloga tijekom prve godine u potpunosti je proveden, dio je bio djelomično proveden, a pojedine aktivnosti još su se nalazile u postupku. Upravo takav prikaz najprimjereniji je ozbiljnom izvještaju, jer provedba revizije nije jednokratni događaj nego proces u kojem nije dovoljno samo donijeti pravilnik; potrebno je osigurati da se donesene procedure svakodnevno primjenjuju, kontroliraju i po potrebi dodatno usavršavaju.

Koliko je proces utvrđivanja stvarnog stanja bio složen pokazuje i činjenica da su tijekom inventure, pregleda dokumentacije i obilazaka imovine Saveza gotovo svakodnevno otvarana nova pitanja koja u trenutku preuzimanja mandata nisu bila poznata novom vodstvu. Jedan od posebno ilustrativnih slučajeva odnosio se na traktor u vlasništvu odnosno korištenju u sustavu HLS-a, za koji u jednom trenutku nije bilo moguće utvrditi gdje se nalazi. Budući da se radilo o imovini čiji se nestanak nije mogao administrativno zanemariti, poduzete su odgovarajuće pravne radnje i slučaj je prijavljen nadležnim tijelima. Nakon provedenih aktivnosti traktor je u konačnici pronađen, ali u nepotpunom stanju, odnosno bez mjenjača, zbog čega je i taj slučaj dodatno potvrdio potrebu za potpunim popisom, jasnim zaduženjima i odgovornošću za svu pokretnu i nepokretnu imovinu Hrvatskog lovačkog saveza. Takvi primjeri najbolje pokazuju s kakvom se vrstom problema novo vodstvo suočavalo tijekom prvih mjeseci: gotovo svakim novim uvidom u dokumentaciju, evidenciju ili stvarno stanje imovine otvarala su se dodatna

pitanja koja je bilo potrebno pojedinačno provjeriti, dokumentirati i, kada je to bilo potrebno, prepustiti na postupanje nadležnim institucijama.

Ozbiljnost činjenica i nepravilnosti koje su se postupno otkrivale tijekom pregleda ranijeg poslovanja, financijske dokumentacije, imovine i poslovnih odnosa Hrvatskog lovačkog saveza dovela je do toga da su kaznene prijave predane USKOK-u i PNUSKOK-u radi provođenja izvida i utvrđivanja eventualne kaznene odgovornosti odgovornih osoba. Nadzorni odbor Hrvatskog lovačkog saveza 19. veljače 2026. godine, postupajući u okviru svojih nadzornih ovlasti i zakonskih obveza, podnio je kaznenu prijavu protiv za sada nepoznatih odgovornih osoba zbog sumnje na postupanja kojima je Hrvatskom lovačkom savezu mogla biti nanesena znatna šteta. Prijava je obuhvatila sumnje povezane s materijalno-financijskim poslovanjem, gospodarenjem imovinom i lovištima, nabavom, isplatama pozajmica, kredita i donacija, vođenjem poslovne dokumentacije te drugim poslovnim događajima za koje je ocijenjeno da ih je potrebno prepustiti neovisnoj provjeri nadležnih tijela.

Posebno zabrinjavajuća bila je činjenica da tijekom primopredaje dio poslovne i financijske dokumentacije nije bio dostupan novom vodstvu u opsegu potrebnom za potpunu rekonstrukciju pojedinih transakcija i poslovnih odluka. Upravo je zbog toga u kaznenoj prijavi zatraženo da nadležna tijela pribave cjelovitu financijsku dokumentaciju Hrvatskog lovačkog saveza i njegovih gospodarskih subjekata, provedu potrebna ispitivanja odgovornih osoba i svjedoka te, ako se za to pokaže potreba, provedu financijsko-knjigovodstveno vještačenje radi potpunog utvrđivanja činjenica. Time je zauzet jasan stav da se ozbiljne sumnje koje proizlaze iz službene dokumentacije ne mogu rješavati internim nagađanjima ili prešućivanjem, nego ih je potrebno dokumentirati i predati USKOK-u, PNUSKOK-u i drugim nadležnim državnim institucijama kako bi one u okviru svojih ovlasti utvrdile postoji li kaznena odgovornost.

IV. FINANCIJSKA KONSOLIDACIJA – OD NEPOTPUNE SLIKE OBVEZA PREMA ODGOVORNOM PLANIRANJU

Financijska konsolidacija tijekom prve godine mandata nije značila samo traženje načina da se smanje pojedini troškovi. Temeljni problem bio je u tome što je bilo potrebno dobiti cjelovitu i vjerodostojnu sliku financijskog položaja Saveza, postojećih obveza, potraživanja, ugovornih odnosa, projekata koji zahtijevaju dodatna sredstva i mogućih budućih rizika. Tek na takvoj osnovi moguće je odgovorno odlučivati o novim programima, donacijama, investicijama ili zaduživanju.

Novo vodstvo stoga je paralelno provodilo nekoliko procesa. S jedne strane uređivano je računovodstvo i provodila revizijska usklađenja, dok se s druge strane morala održati dovoljna likvidnost za redovno poslovanje i velike projekte koji se nisu mogli zaustaviti bez dodatne štete. U takvim okolnostima financijska odgovornost nije značila odbaciti svako zaduživanje, nego jasno procijeniti zbog čega je određeno zaduženje potrebno, koju vrijednost štiti, kakve obveze stvara i na koji će se način otplaćivati.

Jednako je važno bilo otvoriti pitanje naplate postojećih potraživanja. Krajem studenoga 2025. na sjednici Izvršnog odbora istaknuto je da su dugovanja prema HLS-u veća od dva milijuna eura te da obuhvaćaju različite kategorije dužnika. Novi računovodstveni tim dobio je zadatak sustavno analizirati ta potraživanja, utvrditi njihovu naplativost i pripremiti postupke za

njihovo rješavanje. Time se financijska konsolidacija prestala promatrati samo kroz ograničavanje novih rashoda, nego i kroz aktivnije upravljanje prihodnom stranom i imovinom Saveza.

Donesen je i cjenik prodajnih cijena artikala koji je javno objavljen, dok je izrađen prijedlog unutarnjeg akta o korištenju i podjeli promidžbenih materijala. Time se i na području naizgled manjih troškova nastojalo uspostaviti načelo da imovina Saveza mora imati jasnu evidenciju, pravila korištenja i odgovornost.

Posebno je važna odluka da se donacije više ne tretiraju kao usputne točke bez jasnog institucionalnog postupka, nego da se razmatraju i odobravaju na način koji ostavlja trag odluke nadležnog tijela. Taj princip kasnije je dodatno ugrađivan u nove interne akte i financijski sustav.

V. REORGANIZACIJA STRUČNE SLUŽBE I NOVI MODEL RADNE ZAJEDNICE

Uređenje financija i provedba revizije ne bi bili mogući bez reorganizacije stručne službe. Već u prvim tjednima mandata pokazalo se da pojedini dijelovi sustava imaju ozbiljan nerazmjer između broja zaposlenih i opsega poslova, dok u drugim područjima nisu postojali stručni profili koji su novom sustavu bili nužni.

Posebno je bilo opterećeno područje šteta od naleta vozila na divljač. Na prvoj sjednici Izvršnog odbora izviješteno je da tri zaposlenika obavljaju iznimno velik broj poslova, telefonskih poziva i prijave te da su u pojedinim razdobljima radili i po dvanaest sati dnevno. Prvotno je planirano zapošljavanje dvije dodatne osobe, ali je već 18. rujna, nakon detaljnije procjene opsega posla, donesena odluka o potrebi ukupno četiri nova zaposlenika u tom području.

Istodobno su otvoreni natječaji za radno mjesto u računovodstvu i za diplomiranog pravnika, dok je kasnije dodatno jačan organizacijsko-kadrovski segment. Time se nastojalo stvoriti stručnu službu koja može samostalnije pratiti ugovore, radne odnose, reviziju, zakonodavne procese i financijsko poslovanje, umjesto da se velik broj trajnih funkcija oslanja isključivo na vanjske pružatelje usluga.

U studenome je zaposlena nova voditeljica računovodstva, koja je počela raditi početkom prosinca 2025. godine, čime je odgovoreno na potrebu stručnog rukovođenja računovodstvom u trenutku kada se istodobno provodila inventura, usklađenja poslovnih knjiga, priprema financijskog plana i odgovor na naloge Državnog ureda za reviziju.

Dodatna racionalizacija provedena je i u Odjelu šteta. Savez je koristio vanjsku uslugu kontrole procjena putem aplikacije Audatex, a u jednom je trenutku evidentiran trošak takve usluge od približno 90.000 eura. Kako bi se taj trajni posao u većoj mjeri preuzeo unutar sustava, zaposlen je djelatnik koji putem iste aplikacije može samostalno provoditi provjere, čime se stvara unutarnji stručni kapacitet i smanjuje potreba za vanjskim troškom.

Na 6. sjednici Izvršnog odbora usvojen je Plan zapošljavanja za 2026. godinu, pri čemu je jasno naglašeno da se radi o planskom okviru, a ne automatskom odobrenju svih zapošljavanja. Svako novo radno mjesto treba biti opravdano stvarnom potrebom i zasebno odobreno.

Reorganizacija se odnosila i na fizički prostor rada. Poslovni subjekt trgovine lovačkom opremom u okviru HLS Trgovine, za koji je utvrđeno da ne ostvaruje zadovoljavajući poslovni rezultat, odlučeno je zatvoriti, a prostor preurediti za djelatnike stručne službe. Time je istodobno prekinut jedan neodrživ poslovni segment i stvoren funkcionalniji prostor za

svakodnevni rad zaposlenika.

Donošenjem novog Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta tijekom 2026. proces reorganizacije dobio je i formalni završetak. Radna mjesta dobila su jasnije nazive, odgovornosti i koeficijente, a prava zaposlenika uređena su novim Pravilnikom o radu i novim ugovorima. Cilj nije bio samo promijeniti organizacijsku shemu, nego uspostaviti stručnu službu u kojoj je jasnije tko za što odgovara, prema kojim se kriterijima vrednuje rad i kako se pojedini posao uklapa u cjelinu Saveza.

VI. RACIONALIZACIJA PROJEKATA – PREKID S AKTIVNOSTIMA KOJE VIŠE NISU OPRAVDAVALE ULAGANJE

Prva godina mandata bila je i razdoblje preispitivanja projekata u kojima je Hrvatski lovački savez sudjelovao ili je trebao preuzeti daljnje obveze. Novo vodstvo zauzelo je stav da činjenica da je određeni projekt ranije pokrenut sama po sebi nije dovoljan razlog za njegovo beskonačno financiranje, osobito ako se nakon stručne i financijske analize ne može opravdati u odnosu na ciljeve Saveza.

Jedan od takvih projekata bio je Edukativni centar „Svijet gljiva“. U početnom razdoblju utvrđeno je da HLS ne raspolaže cjelovitom dokumentacijom koja bi jasno definirala sve preuzete obveze, pa je angažirana pravna pomoć radi pronalaženja mogućnosti izlaska iz projekta. Nakon daljnje analize Izvršni odbor potvrdio je stav da, bez obzira na zanimljivost samog sadržaja, projekt nije dovoljno povezan s temeljnim prioritetima Hrvatskog lovačkog saveza da bi opravdavao daljnje financijsko i organizacijsko angažiranje.

Slična odluka donesena je u vezi s uzgajalištem tetrijeba gluhanu u Farjevu Lazu. Nakon višegodišnjih ulaganja i izrazito malog broja preostalih jedinki zaključeno je da nastavak projekta u postojećem obliku nije financijski ni stručno opravdan. U listopadu 2025. donesena je odluka o povlačenju HLS-a iz daljnjeg financiranja, uz dogovor kojim se pokušalo zatvoriti i pitanje mogućih budućih potraživanja prema Savezu.

Takve odluke nisu jednostavne jer svako odustajanje od ranije započetog projekta može izazvati nezadovoljstvo pojedinih dionika, ali upravo je sposobnost razlikovanja projekta koji treba spasiti od projekta koji treba zaustaviti jedno od ključnih pitanja odgovornog upravljanja. Vila Garić predstavljala je projekt čiji bi neuspjeh stvorio još veću štetu i ugrozio višemilijunsku investiciju, dok su pojedini drugi projekti nakon analize ocijenjeni kao aktivnosti koje više ne opravdavaju daljnje financijsko opterećenje Saveza.

VII. VILA GARIĆ – OD ZASTOJA, RIZIKA I FINACIJSKOG PRITISKA DO ZAVRŠETKA INVESTICIJSKE FAZE

Projekt Vila Garić jedno je od najvažnijih poglavlja prve godine mandata i možda najsnažniji primjer načina na koji je novo vodstvo bilo prisiljeno preuzeti odgovornost za već započet, velik i financijski zahtjevan projekt koji se nije mogao jednostavno zaustaviti.

Na 1. konstituirajućoj sjednici Izvršnog odbora 29. kolovoza 2025. projektantica i nadzorni inženjer iznijeli su stanje projekta. Ugovoreni građevinski radovi iznosili su približno 6,744 milijuna eura bez PDV-a, od čega je u tom trenutku bilo izvedeno oko 5,292 milijuna eura, odnosno 79,48 posto ugovorenog iznosa. Međutim, unatoč relativno visokom postotku izvedenih radova, projekt je bio opterećen ozbiljnim problemima u komunikaciji i odlučivanju, dok su pojedine ponude za dodatne i izmijenjene radove mjesecima čekale odgovor.

Poseban problem predstavljalo je klizište nastalo još prethodne zime, za koje je trebalo

izraditi projekt sanacije kako bi se uopće moglo pristupiti rješavanju problema. Tijekom prvih mjeseci mandata intenzivirani su razgovori s Općinom i Hrvatskim vodama, a kasnije je dogovoreno da se sanacija klizišta, procijenjena na približno 273.000 eura, kao i izmuljivanje jezera, procijenjeno na oko 350.000 eura, riješe putem Hrvatskih voda i lokalne samouprave, čime je HLS izbjegao značajan dodatni financijski teret.

Već na prvoj sjednici Izvršni odbor jednoglasno je ovlastio predsjednika za operativno donošenje odluka vezanih uz radove na Vili Garić kako se više ne bi gubilo vrijeme na višemjesečna čekanja i kako bi projekt dobio novu dinamiku. Takvo ovlaštenje nije značilo isključivanje tijela Saveza iz odlučivanja o strateškim i financijskim pitanjima, nego omogućavanje bržeg rješavanja svakodnevnih tehničkih problema na gradilištu.

Do početka listopada izrađena je puno preciznija financijska slika projekta. Ukupna vrijednost investicije iznosila je približno 8,876 milijuna eura, prihvatljivi troškovi približno 6,342 milijuna eura, dok je vrijednost bespovratnih sredstava iznosila oko 4,262 milijuna eura. Do kraja 2025. trebalo je predfinancirati još gotovo 2,946 milijuna eura troškova kako bi oni mogli biti prijavljeni na kontrolu i djelomično refundirani, pri čemu je vlastiti udio Saveza u tom preostalom dijelu iznosio približno 1,478 milijuna eura.

Upravo ti iznosi otvaraju i pitanje koje novo vodstvo smatra nužnim postaviti potpuno otvoreno: je li Hrvatskom lovačkom savezu uopće bio potreban projekt takve veličine, financijske težine i poslovnog karaktera te je li investicija koja nije neposredno vezana uz temeljne djelatnosti lova, lovstva i zaštite prirode bila najbolji način korištenja sredstava hrvatskih lovaca. Činjenica da je za projekt osigurano približno 4,262 milijuna eura bespovratnih sredstava svakako predstavlja važnu okolnost, ali bespovratna sredstva ne znače da projekt za Savez nije imao vrlo visoku vlastitu cijenu. HLS je morao osiguravati vlastita sredstva, predfinancirati milijunske iznose, stvarati dodatnu likvidnost i preuzimati kreditne obveze, zbog čega je u konačnici u projekt uključen vrlo značajan iznos sredstava samoga Saveza. Upravo zato ukupnu opravdanost Vile Garić nije moguće ocjenjivati samo prema visini dobivenih bespovratnih sredstava, nego prema ukupnom financijskom teretu, budućim obvezama i rezultatima koje će objekt biti sposoban ostvarivati nakon početka poslovanja.

Upravo je ta dinamika stvorila potrebu za osiguranjem dodatne likvidnosti. Na sjednici 21. listopada 2025. Izvršni odbor jednoglasno je podržao stvaranje kreditnog okvira kroz revolving kredit do 1,5 milijuna eura i kredit za tekuće poslovanje do 2,5 milijuna eura. Kako se tijekom projekta financijska konstrukcija dalje prilagođavala stvarnoj realizaciji i potrebama, u kasnijim odlukama pojavljuju se i drugačiji iznosi realiziranih kreditnih aranžmana, zbog čega je važno razlikovati početno odobreni okvir od konačne strukture zaduženja.

U studenome su nastavljeni pregovori s izvođačima, projektantima i nadzorom, pri čemu su pronalazena rješenja za pojedine sporne dodatne troškove. Izvršni odbor dao je predsjedniku ovlaštenje za potpisivanje ugovora o pozajmicama s društvom Vila Garić kako bi se pravodobno podmirivale obveze nužne za nastavak projekta. Istodobno je zadržan čvrst stav da se završna plaćanja neće izvršavati dok svi ugovoreni radovi ne budu potpuno i kvalitetno završeni.

Projekt je tijekom jeseni 2025., nakon početne intervencije i ponovnog uspostavljanja komunikacije, vraćen u znatno stabilniji režim provedbe. Time je neposredna opasnost od potpunog zastoja smanjena, ali je i dalje bilo potrebno vrlo aktivno svakodnevno praćenje kako bi se zaštitila europska sredstva i dovršila investicija.

U trenutku preuzimanja mandata novo vodstvo više nije bilo u poziciji odlučivati hoće li Hrvatski lovački savez ući u ovaj projekt, nego se moralo suočiti s posljedicama već donesene odluke i već preuzetih obveza. Projekt je bio približno četiri petine građevinski realiziran, milijuni eura već su bili uloženi, ugovori zaključeni, a za bespovratna sredstva postojali su uvjeti i obveze čije bi neispunjavanje moglo otvoriti pitanje njihova povrata, dodatnih financijskih korekcija, penala i drugih troškova. U toj fazi zaustavljanje projekta nije značilo jednostavno prestati trošiti novac; ono je moglo značiti izgubiti dio već uložених sredstava, vratiti dio primljenih sredstava i ostaviti Savezu nedovršenu investiciju bez realne uporabne vrijednosti.

Zbog toga odluka novog vodstva da se projekt dovrši ne predstavlja potvrdu da bi ono samo donijelo odluku o ulasku u takvu investiciju. Radilo se o procjeni da je u zatečenim okolnostima financijski i odgovorno manje štetno projekt privesti kraju nego ga ostaviti nedovršenim i Savez izložiti potencijalno još većim gubicima. Drugim riječima, nije se biralo između ulaganja i neulaganja u Vilu Garić, jer je ta odluka već bila donesena prije preuzimanja mandata; biralo se između pokušaja da se već uloženi milijuni zaštite dovršetkom projekta i scenarija u kojem bi se uz već nastale troškove mogli pojaviti dodatni penali, povrati sredstava i gubitak vrijednosti cijele investicije.

Tijekom 2026. radovi su ulazili u završnu fazu, a istodobno se sve više pažnje usmjeravalo prema budućem operativnom modelu objekta. U različitim fazama projekta razmatrani su zahtjevi vezani uz broj zaposlenika, smještaj i poslovne pokazatelje, a do lipnja 2026. operativno planiranje uključivalo je obvezu povećanja broja zaposlenih do 2028. te ostvarivanje propisane razine popunjenosti u referentnom razdoblju. Upravo zbog takvih višegodišnjih obveza vodstvo nije željelo otvoriti objekt prerano i generirati nove troškove prije nego što se uspostavi dovoljno kvalitetan model rada.

Upravo će poslovanje objekta u godinama koje slijede dati konačan odgovor na pitanje koje danas još nije moguće zatvoriti - može li Vila Garić dugoročno funkcionirati na financijski održiv način i može li kroz svoje poslovanje opravdati vrlo visoku ukupnu razinu ulaganja. Novo vodstvo ne želi unaprijed stvarati sliku uspješnosti samo zato što je građevinski dio projekta dovršen i dobivena uporabna dozvola. Završetak investicije i poslovni uspjeh nisu isto. Prvi je bio nužan kako bi se zaštitila već uložena sredstva i smanjili dodatni rizici, dok će se drugi moći ocijeniti tek nakon razdoblja stvarnog poslovanja, ostvarene popunjenosti, prihoda, rashoda i ispunjavanja svih višegodišnjih projektnih obveza.

Do srpnja 2026. obavljen je tehnički pregled, uklonjeni su utvrđeni nedostaci, sanirano je klizište, uređeno jezero ispred objekta i ishoda uporabna dozvola. Nakon toga fokus je prešao na kategorizaciju, zapošljavanje potrebnog osoblja, organizaciju rada i pripreme za probni početak poslovanja.

Najvažniji rezultat cijelog procesa jest da projekt koji je na početku mandata predstavljao jedan od najvećih financijskih i organizacijskih rizika nije ostavljen u zastoju niti prebačen nekoj budućoj upravi. Preuzeta je odgovornost, osigurana likvidnost, obnovljena dinamika izvođenja radova, rješavani su tehnički i ugovorni problemi i, što je osobito važno, sačuvana je investicija s približno 4,262 milijuna eura bespovratnih sredstava.

Istodobno, odgovorno je jasno reći da novo vodstvo ovakav projekt ne smatra modelom prema kojem bi Hrvatski lovački savez trebao planirati buduće investicije. Savez se u budućnosti ne bi trebao upuštati u višemilijunske projekte koji nemaju jasnu, neposrednu i dokazivu povezanost s lovom, lovstvom, gospodarenjem divljači, zaštitom prirode, izobrazbom hrvatskih lovaca ili drugom temeljnom djelatnošću Saveza, osobito ne bez prethodno izrađene detaljne analize ekonomske opravdanosti, operativne održivosti, rizika i ukupnih budućih

obveza. Bespovratna sredstva sama po sebi ne mogu biti dovoljan razlog za ulazak u investiciju ako korisnik zbog nje mora izdvojiti iznimno visok vlastiti iznos i preuzeti dugoročne poslovne rizike koji nisu neposredno povezani s njegovom osnovnom misijom.

Iz današnje perspektive stoga je opravdano postaviti pitanje je li Vila Garić bila pogodak za Hrvatski lovački savez. Po ocjeni novog vodstva sigurno se ne radi o investicijskom modelu koji bi Savez danas ponovno izabrao, a hoće li se projekt kroz buduće poslovanje pokazati barem djelomično opravdanim ili će dugoročno potvrditi da je riječ o poslovnom promašaju, pokazat će tek vrijeme i stvarni financijski rezultati objekta. Ono što je novo vodstvo moglo učiniti u trenutku preuzimanja odgovornosti bilo je spriječiti da već vrlo skupa investicija postane još skuplja, ograničiti potencijalne dodatne gubitke i dovesti projekt do faze u kojoj uopće postoji mogućnost da kroz buduće poslovanje vrati barem dio vrijednosti koja je u njega uložena.

Vila Garić zbog toga nije samo građevinski projekt. Ona je primjer odluke da se već preuzeta višemilijunska obveza mora odgovorno dovesti do kraja i pretvoriti u imovinu koja će u budućnosti stvarati vrijednost za Hrvatski lovački savez.

Hoće li ta vrijednost u konačnici doista biti ostvarena, međutim, tek treba dokazati buduće poslovanje objekta. Za novo vodstvo najvažnija pouka Vile Garić jest da završiti naslijeđenu investiciju radi sprječavanja još većega gubitka nije isto što i podržavati odluku da se u takvu investiciju uopće ušlo. Upravo će zato budući veliki projekti Hrvatskog lovačkog saveza morati puno strože polaziti od njegove temeljne svrhe - hrvatskog lovca, lovstva, divljači i prirode - te od unaprijed dokazane financijske i operativne održivosti.

VIII. HOTEL REPUBLIKA – OD TRAJNOG FINANCIJSKOG OPTEREĆENJA PREMA NOVOM MODELU UPRAVLJANJA IMOVINOM

Problematika Hotela Republike otvorena je već na prvim sjednicama Izvršnog odbora. Nakon početnog uvida u poslovanje HLS Trgovine i samog hotela postalo je jasno da postojeći model stvara značajne troškove i da se njegovo dugoročno održavanje mora ozbiljno preispitati.

U listopadu 2025. Izvršnom odboru predstavljena su dva moguća smjera: nastavak poslovanja uz jasno definiranu najamninu koju bi hotel plaćao Hrvatskom lovačkom savezu ili davanje objekta u dugoročni zakup putem tržišnog postupka. Pribavljena je i analiza agencije za nekretnine kako bi se mogla usporediti moguća tržišna vrijednost dugoročnog najma s rezultatima postojećeg poslovnog modela.

Do studenoga je utvrđeno da hotel ima režijske troškove od približno 4.400 eura mjesečno te da je HLS tijekom 2025. za održavanje njegova funkcioniranja osigurao najmanje oko 75.000 eura dodatnih sredstava. Takva situacija nije bila dugoročno prihvatljiva, zbog čega je Izvršni odbor prihvatio model javnog poziva za dugoročni zakup.

Pri tome se vodilo računa da hotel do dovršetka postupka ostane u funkciji i da se ne dopusti dodatno propadanje objekta, jer bi zatvaranje i nekorištenje nekretnine mogli dodatno smanjiti njezinu vrijednost.

Postupak je nastavljen tijekom 2026. godine. Na sjednici Izvršnog odbora održanoj 1. lipnja u Bruxellesu izvijesteno je da su zaprimljene tri ponude, od kojih jedna nije zadovoljila

propisane uvjete, dok su dvije bile valjane. Radi dodatne transparentnosti u otvaranju i razmatranju ponuda sudjelovali su članovi Nadzornog odbora, stručna služba i pravni savjetnik. Nakon provedenog postupka odabrana je najpovoljnija ponuda, a ugovor o zakupu s društvom Fidelius Brendovi Distribucija d.o.o. solemniziran je 16. srpnja 2026. godine.

Financijski učinak promjene modela upravljanja Hotelom Republika posebno je važan kada se usporedi sa stanjem iz razdoblja prije preuzimanja novog vodstva. Prethodno vodstvo javno je iznijelo podatak da je Hotel Republika u posljednje dvije godine njihova vodstva poslovao s gubitkom od približno 175.000 eura, dok je Hrvatski lovački savez istodobno morao osiguravati dodatna sredstva kako bi objekt mogao nastaviti funkcionirati. Novi model dugoročnog zakupa takvu poziciju potpuno mijenja. Umjesto objekta koji je stvarao gubitak i zahtijevao financijske transfere Saveza, Hotel Republika prema ugovorenom modelu zakupa HLS-u treba donositi približno 160.000 eura neto prihoda godišnje.

Razlika između ta dva modela ne ogleda se, dakle, samo u tome što je zaustavljen dotadašnji gubitak, nego u tome što imovina koja je ranije zahtijevala sredstva članstva sada postaje izvor redovitog prihoda. Kada se promatra ukupni financijski učinak, korist za Savez sastoji se i od izbjegnutih budućih gubitaka i od novoga prihoda od zakupa. Upravo je Hotel Republika jedan od najjasnijih primjera politike novog vodstva prema imovini HLS-a: imovinu ne treba prodavati ili napuštati samo zato što trenutačno posluje loše, ali se model njezina korištenja mora promijeniti ako postojeći model kontinuirano troši sredstva hrvatskih lovaca bez odgovarajućeg rezultata.

Odluka o Hotelu Republici pokazuje širi princip novog upravljanja imovinom. Hrvatski lovački savez nije institucija čiji je zadatak pod svaku cijenu neposredno upravljati svakom djelatnošću koju je nekada pokrenuo. Njegova je odgovornost štiti vrijednost imovine i odabrati model koji će dugoročno biti najkorisniji za članstvo. Ako određena djelatnost trajno stvara gubitke, odgovorno upravljanje zahtijeva promjenu modela, a ne održavanje problema iz navike.

IX. NOVI ZAKON O LOVSTVU – GODINA KONTINUIRANOG RADA NA BUDUĆNOSTI HRVATSKOG LOVSTVA

Rad na izmjenama Zakona o lovstvu predstavlja jedno od strateški najvažnijih područja cijele prve godine mandata. Posebno je važno naglasiti da se HLS nije uključio u zakonodavni proces tek neposredno prije prvog saborskog čitanja, nego je rad na promjenama započeo praktički odmah nakon preuzimanja dužnosti.

Već na 1. konstituirajućoj sjednici 29. kolovoza 2025. predsjednik je izvijestio Izvršni odbor da je dogovoren sastanak s ministrom poljoprivrede Davidom Vlajčićem radi razgovora o izmjenama Zakona o lovstvu, a Izvršni odbor jednoglasno je podržao prijedlog da novi predsjednik predstavlja HLS u procesu pripreme zakonskih izmjena, uz Branimira Stankića kao zamjenika. Istodobno je zatraženo da se za razgovore s Ministarstvom pripreme najvažnije i najproblematičnije odredbe koje bi trebalo mijenjati.

Tijekom rujna već se raspravljalo o vrlo konkretnim rješenjima. Na sjednici 18. rujna razmatrani su modeli uređivanja šteta u poljoprivredi, prometnih šteta, produljenja zakupa na dvadeset godina, smanjivanja administrativnih i kaznenih opterećenja te uvođenja stažiranja budućih lovaca. Otvorena su i pitanja minimalne površine privatnih lovišta, načina obračuna zakupnine, raspodjele sredstava od koncesija, statusa pojedinih vrsta i nacionalnih prvaka trofeja.

Važno je naglasiti da su pojedina rješenja iz te faze predstavljala radni tekst i predmet pregovora, a ne konačan zakonski sadržaj. Upravo je to dokaz da je zakon bio živ proces u kojem su se tijekom cijele godine usklađivali različiti interesi, procjenjivale posljedice pojedinih formulacija i tražila rješenja koja mogu funkcionirati u stvarnom hrvatskom lovištu.

Jedno od najvažnijih pitanja bila je sigurnost dugoročnog gospodarenja lovištima. Hrvatski lovački savez snažno se zalagao za produljenje zakupa sa deset na dvadeset godina, jer se od lovoovlaštenika ne može očekivati ozbiljno ulaganje u infrastrukturu, staništa, divljač i ljude ako istodobno nema dovoljno sigurnu dugoročnu perspektivu.

Jednako važno bilo je pitanje domicilnih lovačkih udruga. Hrvatsko lovstvo nije nastalo donošenjem jednog zakona niti odlukom jedne administracije. Njegov stvarni temelj čine udruge koje djeluju desetljećima, a neke i više od stotinu godina, te generacije lovaca koji poznaju svoj prostor, održavaju lovišta, ulažu u objekte, hrane divljač, provode mjere zaštite, organiziraju lokalnu zajednicu i prenose znanje mlađim članovima. Upravo zbog toga HLS se zalagao da lokalna povezanost i kontinuitet gospodarenja budu prepoznati u budućem zakonskom sustavu.

Velika pozornost posvećena je i štetama. U području poljoprivrednih šteta tražila se jasnija podjela obveza između vlasnika poljoprivrednih površina i lovoovlaštenika, dok se kod prometnih šteta raspravljalo o modelu odgovornosti koji se temelji na krivnji i stvarnom propustu pojedinog sudionika, umjesto automatskog prebacivanja odgovornosti na lovačku udругu. Takvo pitanje za dio lovoovlaštenika može doslovno biti pitanje opstanka, jer jedan veliki odštetni zahtjev može ozbiljno ugroziti financijsku stabilnost lokalne udruge.

Tijekom procesa razmatrano je i pitanje pripravnštva budućih lovaca. Ideja je bila da novi lovac prije pune samostalnosti prođe određeno razdoblje praktičnog upoznavanja s lovstvom, pri čemu pripravnik može sudjelovati u aktivnostima, ali ne i samostalno koristiti oružje u lovu. Time se zakonodavna reforma izravno povezuje s paralelnom reformom sustava izobrazbe.

Jedan konkretan rezultat institucionalne suradnje ostvaren je i prije konačnog donošenja Zakona, kada je osiguran kontinuitet izdavanja dopuštenja za lov i produljeno važenje papirnatih obrazaca do kraja ožujka 2028. godine, čime je članstvu osigurana pravna sigurnost tijekom prijelaza prema potpunoj digitalizaciji.

Vlada Republike Hrvatske 17. lipnja 2026. usvojila je Prijedlog izmjena i dopuna Zakona o lovstvu, nakon čega je započela saborska procedura. Među rješenjima koja su ušla u zakonodavni postupak nalaze se produljenje zakupa na dvadeset godina, snažnije pozicioniranje domicilnih udruga, veći naglasak na edukaciji i sigurnosti lovaca, jača uloga HLS-a te jasnije uređivanje pojedinih pitanja šteta i gospodarenja.

Početak srpnja 2026. Prijedlog je uspješno prošao prvo čitanje u Hrvatskom saboru. To predstavlja jedan od najvažnijih političkih rezultata prve godine mandata, ali posao time nije završen. Hrvatski lovački savez nastavlja pratiti zakonodavnu proceduru jer konačni cilj nije prolazak jednog parlamentarnog koraka, nego zakon koji će hrvatskom lovstvu pružiti stabilnost za sljedeća desetljeća.

Iskustvo iz prve godine mandata dodatno je potvrdilo koliko je pitanje trajanja i cijene zakupa važno za stabilnost hrvatskog lovstva. HLS je tijekom godine bio neposredno uključen u aktivnosti povezane s produljenjem ugovora o zakupu prava lova u zajedničkim lovištima na području devet županija, pri čemu se zalagao da produljenje ne bude iskorišteno kao povod za značajno povećavanje cijena. Činjenica da je takav pristup u najvećem dijelu prihvaćen pokazala je da se kroz institucionalni dijalog mogu istodobno zaštititi interesi jedinica

regionalne samouprave i omogućiti domicilnim lovačkim udrugama stabilan nastavak gospodarenja. Upravo je to praktično iskustvo jedan od razloga zbog kojih se HLS u novom Zakonu o lovstvu snažno zalagao za dugoročniji, dvadesetogodišnji zakup i veću pravnu sigurnost lovoovlaštenika.

X. HRVATSKI LOVAC I DOMICILNA UDRUGA KAO TEMELJ POLITIKE SAVEZA

Sva financijska, organizacijska i zakonodavna pitanja opisana u ovom Izvješću na kraju moraju imati odgovor na jedno temeljno pitanje: zbog koga Hrvatski lovački savez postoji?

Odgovor ne može biti drukčiji nego – zbog hrvatskog lovca, njegovih udruga, hrvatske divljači, lovišta, prirode i tradicije koju su generacije stvarale prije nas.

Domicilne lovačke udruge nisu administrativna konstrukcija. Njihov stvarni značaj najbolje se vidi kroz njihovu povijest. Tijekom prve godine mandata obilježene su brojne osamdesete obljetnice lovačkih društava, dok dio hrvatskih društava postoji više od jednog stoljeća. Takva udruga nije samo današnji predsjednik, tajnik ili skupština. Ona je zbroj više generacija ljudi koji su desetljećima ulagali u isti prostor, gradili lovačke domove, uređivali lovišta, održavali hranilišta, podizali čeke, čistili prosjeke, pratili divljač i prenosili znanje mladim lovcima.

Takvu vrijednost nije moguće mjeriti samo tržišnom cijenom lovozakupa. Financijska održivost je važna i Savez upravo zbog toga mora odgovorno voditi vlastite financije, ali ekonomski kriterij ne smije postati jedino mjerilo vrijednosti hrvatskog lovstva. Ako se lokalna udruga koja je desetljećima gradila određeno lovište promatra samo kao jedan od ponuđača

na tržištu, lako se može izgubiti lokalno znanje i kontinuitet koji nijedan novi financijski subjekt ne može jednostavno kupiti.

Poseban razlog za takav pristup nalazi se u iznimnom prirodnom bogatstvu Republike Hrvatske. U hrvatskom lovnom sustavu danas se gospodari s čak 43 vrste divljači. Ta brojka nije samo statistički podatak, nego snažan dokaz iznimnog prirodnog i lovnog bogatstva kojim raspolažemo te odgovornosti koju sadašnja generacija lovaca ima prema budućnosti.

Od panonskih ravnica, riječnih i močvarnih područja, velikih šumskih kompleksa i planinskih staništa pa sve do krša, otoka i mediteranskog prostora, Hrvatska na relativno malom teritoriju objedinjuje iznimno različita staništa i vrste. Gospodariti s 43 vrste divljači znači preuzeti odgovornost za 43 različita biološka i ekološka sustava, njihove populacije, staništa i odnose s čovjekom. Upravo zato hrvatsko lovstvo nije samo pitanje lova, nego i dugoročnog upravljanja jednim dijelom prirodne baštine Republike Hrvatske.

To prirodno bogatstvo nisu stvorili državni proračun, jedna uprava ili jedan zakon. Financijska sredstva mogu pomoći u provedbi programa, ali sama po sebi ne mogu sačuvati stanište, spriječiti bolest, očistiti prosjeku, pronaći uginulu divljač ili svakodnevno pratiti što se događa u lovištu. Za to su potrebni ljudi, znanje i organizirana mreža lovačkih udruga.

Upravo zato zaštita hrvatskog lovca i domicilne lovačke udruge nije interes uske skupine, nego pitanje očuvanja sustava koji desetljećima sudjeluje u gospodarenju hrvatskim prirodnim bogatstvom.

XI. KONKRETNA ZAŠTITA LOVAČKIH UDRUGA I ŽUPANIJSKIH SAVEZA

Politika zaštite udruga tijekom prve godine nije ostala samo na deklarativnoj razini. Donosile su se i konkretne odluke kojima se nastojalo povećati financijsku i pravnu sigurnost lovačkih organizacija.

Jedan od primjera je odluka od 2. listopada 2025. godine kojom je maksimalni iznos jamstva HLS-a za uredno izvršenje zakupa prava lova povećan s 20.000 na 40.000 eura. Dotadašnji limit stvarao je poteškoće udugama koje su imale veće iznose zakupnine, zbog čega je povećanje limita trebalo omogućiti veću dostupnost jamstava, ali uz odgovarajući kontrolni mehanizam. Za jamstva veća od 20.000 eura uvedena je prethodna provjera i suglasnost predsjednika matičnog županijskog saveza.

Posebno značajna aktivnost tijekom prve godine mandata odnosila se na produljenje ugovora o zakupu prava lova u zajedničkim lovištima na području devet hrvatskih županija. Hrvatski lovački savez uključio se u razgovore i pregovore upravo zato što je postojala realna opasnost da se prilikom produljenja ugovornih odnosa značajnije povećaju cijene zakupa, što bi za dio domicilnih lovačkih udruga predstavljalo ozbiljno dodatno financijsko opterećenje. Stav Saveza bio je da se dugogodišnje uredno gospodarenje lovištima, ulaganja lovačkih udruga u infrastrukturu, zaštitu i prihranu divljači, lovno-tehničke i lovnogospodarske objekte te njihov doprinos lokalnim zajednicama moraju uzeti u obzir prilikom uređivanja novih ugovornih odnosa.

HLS se zato zalagao da se postojeći ugovori produlje bez povećanja cijena zakupa, odnosno da se spriječe značajna i neopravdana poskupljenja koja bi mogla ugroziti stabilnost lovačkih udruga. Takav pristup u najvećem je dijelu prihvaćen, pa su u većini obuhvaćen ih županija pronađena rješenja kojima se omogućio nastavak gospodarenja bez značajnijeg

povećanja financijskog tereta za lovoovlaštenike. Taj rezultat predstavlja vrlo konkretan primjer funkcije Hrvatskog lovačkog saveza kao nacionalnog zastupnika svojeg članstva: Savez nije čekao da pojedina društva sama pregovaraju iz znatno slabije pozicije, nego se uključio u proces kako bi zaštitio kontinuitet gospodarenja i financijsku održivost domicilnih lovačkih udruga.

Važnost tog pitanja daleko nadilazi samu visinu zakupnine. Lovačka udruga koja desetljećima gospodari istim lovištem ne ulaže samo novac, nego vrijeme, dobrovoljni rad, lokalno znanje i iskustvo svojih članova. Naglo povećanje cijene prava lova može takvu udrugu dovesti u položaj u kojem više nije sposobna zadržati lovište u koje je generacijama ulagala. Upravo zato se Hrvatski lovački savez zalagao da se financijski interes vlasnika prava lova uravnoteži s interesom kontinuiteta kvalitetnog gospodarenja, očuvanja domicilnih udruga i dugoročne stabilnosti sustava.

Na sjednici 10. prosinca donesena je i odluka o donacijama županijskim lovačkim savezima u iznosu od 10.000 eura po savezu, neovisno o broju članova. Temeljna ideja takvog modela bila je da svaki županijski savez, kao ravnopravna teritorijalna članica nacionalnog sustava, mora imati osnovne uvjete za funkcioniranje administracije i stručnih poslova.

Istodobno se i kroz druge razgovore sa županijama interveniralo kod pitanja najavljenih povećanja lovozakupa, pri čemu je HLS preuzimao ulogu pregovarača i zastupnika svojih članica kako bi se spriječila rješenja koja bi mogla ugroziti održivost lokalnih udruga. Produljenje ugovora za zajednička lovišta u devet županija, uz nastojanje da se cijene zakupa zadrže na postojećoj razini, upravo je jedan od najvidljivijih rezultata takvog pristupa.

Takve odluke pokazuju da zaštita domicilnih udruga ne može biti samo pitanje budućeg Zakona o lovstvu. Ona mora postojati u svakodnevnoj financijskoj, pravnoj i institucionalnoj praksi Hrvatskog lovačkog saveza. Upravo u takvim situacijama nacionalni Savez pokazuje svoju stvarnu svrhu – povezati snagu više od šezdeset tisuća hrvatskih lovaca i njihovih organizacija kako pojedina udruga, kada se suoči s pitanjem koje može odlučivati o njezinoj budućnosti, ne bi ostala sama.

XII. ŠTETE OD NALETA VOZILA NA DIVLJAČ – JAČANJE STRUČNOG ODJELA I ZAŠTITA ODGOVORNOSTI LOVOOVLAŠTENIKA

Problematika naleta vozila na divljač godinama predstavlja jedno od najosjetljivijih pitanja za lovačke udruge i lovoovlaštenike. Upravo zato novo je vodstvo od prvih dana prepoznalo da Odjel koji obrađuje te predmete mora imati dovoljno ljudi, stručnu podršku i kvalitetne postupke.

Već na prvoj sjednici utvrđeno je da postojeći broj zaposlenika nije dovoljan za opseg prijava, poziva i predmeta. Nakon početne odluke o dva nova zaposlenika procjena je vrlo brzo korigirana na ukupno četiri dodatna radna mjesta, upravo zato što se nije željelo održavati sustav u kojem nekoliko zaposlenika radi izrazito prekovremeno i istodobno pokušava odgovarati na velik broj poziva lovaca, oštećenika i osiguravajućih društava.

U području procjene šteta krenulo se i prema izgradnji vlastitih kapaciteta. Umjesto da se trajno plaćaju visoki iznosi za određene vanjske provjere, zaposlen je djelatnik koji može koristiti odgovarajući softver i dio poslova obavljati unutar stručne službe.

Kadrovsko jačanje odjela za štete pritom se ne smije promatrati samo kao povećanje troška stručne službe. Upravo suprotno, cilj je bio dio poslova za koje je HLS ranije plaćao značajne iznose vanjskim pružateljima usluga preuzeti unutar vlastitog sustava i time ostvariti dugoročnu uštedu. Jačanjem vlastitog stručnog kapaciteta HLS nije samo dobio bolju kontrolu nad predmetima i kvalitetom njihove obrade, nego je smanjio potrebu za plaćanjem dijela vanjskih usluga. Zbog toga se trošak zaposlenika koji rade na tim poslovima ne može promatrati izolirano, nego ga je potrebno usporediti s troškovima koje bi Savez imao da iste poslove nastavlja u jednakom opsegu povjeravati vanjskim subjektima. U tom smislu nova organizacija odjela nije proizvela samo dodatni rashod, nego je istodobno stvorila konkretnu uštedu, zadržala stručno znanje unutar Saveza i povećala mogućnost HLS-a da samostalno kontrolira jedan od financijski i pravno najosjetljivijih segmenata svojega poslovanja.

Paralelno se kroz razgovore o novom Zakonu o lovstvu nastojalo jasno urediti pitanje odgovornosti u prometnim nesrećama s divljači. Stav HLS-a bio je da lovačko društvo ne može automatski biti odgovorno za svaki događaj samo zato što se divljač pojavila u prometu, osobito na površinama i prometnicama koje nisu sastavni dio lovišta ili na čije održavanje lovoovlaštenik nema stvaran utjecaj.

Na 9. sjednici Izvršnog odbora dodatno je otvoreno i pitanje postupanja lovnika kada ih policija poziva na mjesta prometnih nesreća na državnim i županijskim cestama. Zaključeno je da udruge trebaju biti vrlo oprezne kako ne bi preuzimale pravnu odgovornost za površine nad kojima nemaju zakonsku nadležnost.

Time je problem šteta istodobno rješavan na tri razine: jačanjem stručne službe, smanjivanjem troškova obrade i zalaganjem za pravedniji zakonski okvir.

XIII. REFORMA IZOBRAZBE – JEDINSTVEN STANDARD ZA BUDUĆEG HRVATSKOG LOVCA

Jedna od najvažnijih razvojnih aktivnosti prve godine bila je reforma sustava izobrazbe. Polazište je bilo da budući lovac u svim dijelovima Hrvatske mora dobiti usporedivu razinu znanja, bez obzira preko kojeg županijskog saveza prolazi osposobljavanje, te da sadržaj obrazovanja mora biti usklađen sa suvremenim zakonodavstvom, biologijom divljači, veterinarskim spoznajama, sigurnošću, lovnom etikom i stvarnim potrebama lovišta.

Na sjednici 10. prosinca 2025. usvojena je jedinstvena cijena školovanja od 350 eura, s primjenom od 1. siječnja 2026. godine. Istodobno je uređen model raspodjele prihoda između HLS-a i županijskih saveza, uz namjeru da se županijskim savezima osigura održiviji prihod od provođenja obrazovnih aktivnosti. Posebno je važno da su zaštićena prava kandidata koji su već bili uključeni u školovanje prema starom modelu.

Teorijski dio nastavio se provoditi online radi veće dostupnosti i smanjenja troškova, dok je zadržan obvezni praktični dio od 35 sati koji organiziraju savezi. Time se nastojalo povezati prednosti digitalne dostupnosti s praktičnim znanjem koje se ne može kvalitetno steći samo preko ekrana.

Tijekom 2026. reforma je ušla u novu fazu. Formirano je stručno povjerenstvo i održani su sastanci sa stručnjacima i predstavnicima akademske zajednice radi izrade potpuno nove stručne literature. Planiran je novi priručnik za lovce koji obuhvaća povijest lovstva, biologiju i bolesti divljači, gospodarenje lovištima, lovnu etiku i trofejistik, kinologiju i sokolarstvo te oružje, balistiku i ekologiju.

Uz osnovni priručnik započeta je priprema novog priručnika za ocjenjivanje trofeja prema

pravilima CIC-a, priručnika za prvi pregled divljači, dopuna materijala za lovničke i zasebnog priručnika za lovočuvare. Posebno je praktična ideja da se pravni propisi izdvoje u zasebnu sažetu publikaciju koja se može jednostavnije mijenjati kada dođe do izmjene zakona ili pravilnika, čime se izbjegava da cijeli udžbenik zastarijeva zbog jedne promjene propisa.

Tijekom 2026. provedena je i stručna izobrazba ocjenjivača trofeja koju je uspješno završilo svih trinaest kandidata, čime se širi baza stručnjaka potrebnih za buduće ocjenjivanje i Nacionalnu izložbu lovačkih trofeja.

Cilj cijele reforme nije samo položiti ispit. Cilj je stvarati lovca koji razumije da lovstvo podrazumijeva znanje, sigurnost, etiku, odgovornost prema životinji, odgovornost prema drugim ljudima i odgovornost prema prirodi.

XIV. LOVIŠTA HRVATSKOG LOVAČKOG SAVEZA – OD ZATEČENIH OŠTEĆENJA PREMA REPREZENTATIVNOM GOSPODARENJU

U ranom razdoblju mandata utvrđeno je da stanje dijela lovišta kojima neposredno gospodari Hrvatski lovački savez nije zadovoljavajuće. Na prvoj sjednici Izvršnog odbora spominjane su oštećene čeke, pokidane ograde, zarasli putovi i prosjeke te druga oštećenja infrastrukture koja su zahtijevala sustavnu sanaciju.

Zbog toga su već tada imenovani odgovorni lovnički i lovočuvare za lovišta „Grede Kamare“ i „Gradina-Krnjača“, dok je istodobno otvoreno pitanje jačeg nadzora nad krivolovom, boljeg održavanja infrastrukture i jasnije odgovornosti osoba koje upravljaju pojedinim lovištem.

Stav novog vodstva bio je da lovišta HLS-a u budućnosti moraju postati reprezentativni primjer dobre prakse. To ne znači samo imati kvalitetnu divljač ili uređene čeke, nego uspostaviti model u kojem su biosigurnost, praćenje populacija, stanje staništa, infrastruktura, lovočuvarska služba, sigurnost i stručna evidencija na razini koja može služiti kao primjer drugim lovoovlaštenicima.

Tijekom godine usvojen je i novi cjenik lova za sezonu 2026./2027., dok je pitanje održavanja, čišćenja prosjeka i putova te ulaganja u infrastrukturu uključeno u planiranje budućih aktivnosti.

Tijekom prve godine mandata Hrvatski lovački savez preuzeo je i značajno širu operativnu odgovornost za lovišta koja su mu povjerena na čuvanje. Posebno je važno pitanje 15 državnih lovišta za koja se raspisao postupak davanja prava lova u zakup. Nakon raspisivanja i otvaranja natječaja donesena je odluka o njegovu poništenju. Riječ je o postupku za koji se u dijelu lovačke javnosti smatralo da ga nakon njegova otvaranja više nije moguće zaustaviti, međutim HLS je aktivno ukazivao na probleme i potrebu zaštite interesa hrvatskog lovstva, nakon čega je postupak u konačnici poništen.

Slična situacija odnosila se i na deset zajedničkih lovišta na području Koprivničko-križevačke županije, za koja je također bio raspisan natječaj, a koji je naknadno poništen odlukom nadležnog Ministarstva. HLS je i u tim okolnostima preuzeo obveze povezane s čuvanjem i kontinuitetom upravljanja lovištima dok se ne donesu trajna rješenja. Kada se pribroje i druga lovišta koja su u međuvremenu povjerena Hrvatskom lovačkom savezu, HLS se tijekom prve godine našao u situaciji da ukupno vodi brigu o 35 lovišta na čuvanju. To nije samo administrativna evidencija. Svako lovište koje se nalazi na čuvanju zahtijeva nadzor, kontrolu stanja divljači, provedbu potrebnih mjera zaštite, sprečavanje krivolova, postupanje u slučaju bolesti i šteta te osiguravanje kontinuiteta gospodarenja dok se ne riješi njegov konačni pravni status.

Važan, ali u javnosti znatno manje vidljiv dio svakodnevnog stručnog rada Hrvatskog lovačkog saveza odnosio se na izradu lovnogospodarske dokumentacije. Tijekom promatranog razdoblja izrađeno je približno 120 lovnogospodarskih osnova, programa uzgoja divljači i programa zaštite divljači, odnosno temeljnih stručnih dokumenata bez kojih nije moguće zakonito, plansko i održivo gospodarenje lovištima i divljači. Iza svakog takvog dokumenta nalazi se analiza staništa, vrsta i brojnosti divljači, planiranje zahvata u populacije, mjera zaštite i prihrane, lovnogospodarskih i lovnotehničkih objekata te drugih elemenata koji određuju način gospodarenja u višegodišnjem razdoblju.

Činjenica da je u jednoj godini izrađeno oko 120 takvih stručnih podloga pokazuje širinu poslova koji se odvijaju izvan javno najvidljivijih aktivnosti Saveza. Upravo su lovnogospodarske osnove, programi uzgoja divljači i programi zaštite divljači jedan od najboljih primjera da hrvatsko lovstvo nije moguće svesti samo na sam čin lova, jer svakom odgovornom korištenju divljači prethode planiranje, praćenje populacija, procjena staništa i niz stručnih odluka koje moraju biti utemeljene na propisima i stvarnom stanju u prostoru.

Tijekom prve godine mandata održan je i važan sastanak s Ministarstvom zaštite okoliša i zelene tranzicije na kojem su otvorena pitanja vuka i drugih strogo zaštićenih vrsta, njihova statusa, brojnosti i utjecaja na divljač, stočarstvo i život ljudi na područjima njihove trajne prisutnosti. Hrvatski lovački savez zastupao je stav da se upravljanje velikim zvijerima i drugim strogo zaštićenim vrstama mora temeljiti na stručnim podacima, stvarnom stanju populacija i kvalitetnom praćenju na terenu te da u taj proces moraju biti uključeni lovci i lovačka struka, koji svakodnevno borave u prostoru i raspolažu vrijednim neposrednim saznanjima o stanju staništa i populacija.

HLS pritom polazi od načela da zaštita strogo zaštićenih vrsta i očuvanje prirode nisu suprotstavljeni interesima lovstva, ali se mjere zaštite moraju provoditi na način koji uvažava i prirodnu ravnotežu te stvarne posljedice prisutnosti velikih zvijeri na različitim područjima Republike Hrvatske. Stanje u Gorskom kotaru, Lici, Dalmaciji i drugim područjima na kojima je vuk trajno prisutan ne može se procjenjivati samo kroz opće pokazatelje, nego zahtijeva kvalitetne lokalne podatke i dijalog sa stanovništvom, stočarima, lovoovlaštenicima, znanstvenicima i nadležnim institucijama. Upravo zato HLS želi biti aktivan i odgovoran partner Ministarstvu u budućem oblikovanju rješenja za vuka i ostale strogo zaštićene vrste.

U listopadu 2025. otvoren je i dijalog s Ministarstvom zaštite okoliša i zelene tranzicije o konceptu buduće profesionalne rendžerske službe. Predstavnicima HLS-a predstavljena je ideja sustava koji bi trebao pružiti snažniju zaštitu od krivolova i zelenog kriminala, a HLS je pozvan sudjelovati u daljnjem oblikovanju rješenja. Stav Saveza bio je da takva služba može biti korisna ako štiti lovišta i pomaže lovočuvarima, ali ne smije se pretvoriti u dodatnu birokratsku kontrolu zakonitog lova.

XV. AFRIČKA SVINJSKA KUGA – ORGANIZIRANI LOVCI U ZAŠTITI ŠIREG JAVNOG INTERESA

Afrička svinjska kuga bila je jedan od najvećih terenskih izazova tijekom prve godine mandata i istodobno pitanje na kojem se vrlo jasno pokazala stvarna vrijednost organizirane mreže hrvatskih lovačkih udruga.

Već tijekom rujna 2025. HLS je sudjelovao u kriznim sastancima s predstavnicima Vlade, Ministarstva, županijskih lovačkih saveza i lovoovlaštenika. Posebna pozornost bila je usmjerena na Osječko-baranjsku i Vukovarsko-srijemsku županiju, gdje je bilo potrebno značajno smanjiti brojnost divljih svinja i pojačati biosigurnosne mjere.

HLS je pritom zauzeo vrlo jasan stav: hrvatski lovci izvršavat će zadaće koje nadležna tijela odrede i preuzeti svoj dio odgovornosti, ali istodobno neće prihvatiti da ih se automatski i bez stvarnih dokaza pretvara u jedinog krivca za širenje bolesti. Biosigurnost je zajednička odgovornost lovaca, stočara, poljoprivrednika, nadležnih inspekcija, vlasnika gospodarstava i drugih korisnika prostora.

Tijekom 2026. situacija je zahtijevala još intenzivniji rad. U dogovoru s Ministarstvom uspostavljena je koordinacija na području pet županija, uvedeno je redovito tjedno izvješćavanje, a lovačka društva dostavljala su podatke o izlascima u lovišta, odstrelu, istjerivanju divljih svinja iz poljoprivrednih kultura, pretragama lovišta, pronalasku lešina i drugim aktivnostima.

Opseg rada najbolje pokazuju podatci za samo četiri dana, od 24. do 27. srpnja 2026. godine. U tom je razdoblju evidentirano 4.145 izlazaka u lovišta, u aktivnostima je sudjelovalo 3.517 lovaca, odstrijeljene su 442 divlje svinje, provedeno je 57 organiziranih istjerivanja te 1.258 pretraga lovišta.

Iza tih brojki nalaze se tisuće sati dobrovoljnog rada, prijedeni kilometri, organizacija lovova, prikupljanje uzoraka, dezinfekcija, evidencije i odgovornost koju hrvatski lovci preuzimaju bez obzira na to koliko je njihov rad vidljiv široj javnosti.

Tijekom prethodne lovne godine odstrijeljeno je približno 60.000 divljih svinja, odnosno oko 20.000 više nego godinu prije. To jasno pokazuje da lovci nisu počeli djelovati tek nakon pojačanog javnog pritiska, nego da se brojnost kontinuirano smanjivala u skladu s epidemiološkim zahtjevima.

Upravo na primjeru ASK-a potvrđena je jedna od ključnih poruka ovog mandata: lovac nije problem koji treba riješiti; lovac je dio rješenja. Kada sustav treba ljude koji poznaju teren, mogu se organizirati u kratkom roku i svakodnevno provoditi zahtjevne mjere, hrvatske lovačke udruge predstavljaju infrastrukturu od vrlo velike javne vrijednosti.

XVI. STO GODINA HRVATSKOG LOVAČKOG SAVEZA – SVEČANOST DOSTOJNA POVIJESTI, ALI UZ FINACIJSKU ODGOVORNOST

Stota obljetnica Hrvatskog lovačkog saveza predstavljala je jedan od najznačajnijih simboličkih događaja prve godine mandata. Međutim, priprema proslave istodobno je bila i primjer novog pristupa financijskom upravljanju.

U početnim planovima razmatrani su pojedini vrlo skupi modeli produkcije i organizacije, uključujući prijedloge za materijalne troškove koji su prema ocjeni Izvršnog odbora bili previsoki. Novo vodstvo zauzelo je stav da stota obljetnica mora biti velika i dostojanstvena, ali da veličina događaja ne znači nekontrolirano trošenje sredstava.

Zbog toga su pojedini raniji planovi preispitani, smanjivani su produkcijski troškovi, odustajalo se od skupih prijedloga za pojedine prigodne predmete, a u organizaciji se tražio model koji će istodobno osigurati reprezentativnost i racionalnost.

Središnja svečana akademija održana je 10. prosinca 2025. godine u Koncertnoj dvorani Vatroslava Lisinskog i okupila približno 1.700 sudionika. U programu su sudjelovali predstavnici lovačke zajednice iz cijele Hrvatske, državni i lokalni dužnosnici, međunarodni gosti i predstavnici partnerskih organizacija. U prostorima Lisinskog predstavljeni su različiti segmenti lovstva, uključujući kinologiju, sokolarstvo, streljaštvo, Lovački muzej i izdavaštvo.

Pripremljen je i prigodni film o stotinu godina Saveza, od njegova osnivanja 1925. godine do suvremenog razdoblja, uključujući doprinos hrvatskih lovaca tijekom Domovinskog rata. Organiziran je autobusni prijevoz članstva iz različitih dijelova zemlje kako bi događaj zaista imao nacionalni karakter, dok su među međunarodnim gostima bili predstavnici lovačkih organizacija iz više europskih država.

Za ugostiteljstvo je nakon provedenog postupka odabrana tvrtka Pleter, a ukupni troškovi obilježavanja svedeni su na znatno nižu razinu od početnih procjena.

Stogodišnjica zato nije bila samo proslava povijesti. Bila je i prilika da se jasno formulira budući smjer Saveza: čuvati tradiciju, zahvaliti generacijama koje su stvarale hrvatsko lovstvo, ali istodobno imati hrabrosti promijeniti ono što instituciju čini sporom, neuređenom ili financijski neodrživom.

XVII. SVETI HUBERT – OČUVANJE TRADICIJE I JAČANJE NACIONALNOG ZAJEDNIŠTVA

Proslava svetog Huberta u Sisku 9. studenoga 2025. bila je jedna od najvećih tradicionalnih manifestacija tijekom prve godine mandata. Organizirana je u suradnji s Lovačkim savezom Sisačko-moslavačke županije, uz svečano misno slavlje, prateći program i medijsko praćenje, a ukupni troškovi koje je HLS podmirio domaćinu iznosili su 20.480 eura.

Ocjena događaja unutar Izvršnog odbora bila je izrazito pozitivna, a posebno je istaknuta dobra suradnja s Crkvom, lokalnim institucijama i domaćinima.

Iskustvo iz Siska iskorišteno je za ranije planiranje sljedećih proslava. Već 1. lipnja 2026. detaljno se raspravljalo o budućoj proslavi u Vinkovcima, koja je planirana za 7. studenoga 2026., uključujući dvoranu, liturgijski dio, catering, televizijski prijenos i organizacijski model. Time se postupno uvodi praksa da se velike nacionalne manifestacije planiraju dovoljno rano kako bi se troškovi, logistika i medijska prisutnost mogli kvalitetnije organizirati.

Obilježavanje svetog Huberta, dodjela lovačkih odlikovanja, memorijalne manifestacije i velike obljetnice društava imaju značaj koji nadilazi protokol. One održavaju osjećaj pripadnosti zajednici i prenose vrijednosti koje se ne mogu sačuvati samo propisima.

XVIII. LOVAČKI MUZEJ I OČUVANJE NACIONALNIH LOVAČKIH VRIJEDNOSTI

U godini stote obljetnice posebnu važnost dobio je Lovački muzej, koji predstavlja jednu od najvažnijih institucija za očuvanje kulturne i povijesne baštine hrvatskog lovstva. Tijekom godine održana je izložba posvećena stotinu godina hrvatskog lovstva, lovačkoj kulturi, tradiciji i etici, čime su povezani jubilej Saveza i sedamdeset godina djelovanja Lovačkog muzeja.

Novo vodstvo istodobno je otvorilo pitanje kadrovskog jačanja Muzeja i njegove buduće funkcije. Muzej ne bi trebao biti samo prostor u kojem se čuvaju predmeti, nego mjesto obrazovanja, javne komunikacije i predstavljanja razvoja hrvatskog lovstva generacijama koje o njemu imaju sve manje neposrednog znanja.

Posebno je značajna i odluka Izvršnog odbora da HLS u budućem zakonskom okviru dobije mogućnost otkupa nacionalnih prvaka trofeja divljači i njihova čuvanja u Lovačkom muzeju. Takvi trofeji nisu samo privatni predmeti velike vrijednosti nego dio nacionalne lovačke baštine i pokazatelj kvalitete hrvatskih populacija divljači.

XIX. LOVNO STRELJAŠTVO – OD NATJECANJA PREMA UREĐENOM REPREZENTATIVNOM SUSTAVU

Lovno streljaštvo tijekom prve godine prošlo je kroz niz organizacijskih promjena. Već na prvoj sjednici Izvršnog odbora imenovano je novo Povjerenstvo za lovno streljaštvo, a za 30. državno prvenstvo u Bzenici precizirane su discipline koje se pucaju, uključujući lovački trap, lovački parkur i četiri stajace mete karabinom, dok je vepar u trku ostavljen kao revijalna disciplina.

Tijekom jeseni 2025. otvoreno je i pitanje neujednačenih nagrada između pojedinih disciplina i ranije preuzetih obveza prema reprezentativcima. Izvršni odbor odlučio je poštovati obećanja koja su natjecateljima ranije dana, ali istodobno krenuti prema jasnijem sustavu u kojem se nagrade utvrđuju unaprijed.

Do lipnja 2026. razrađen je znatno sustavniji model. Za državno prvenstvo utvrđene su ekipne i pojedinačne nagrade, pri čemu je posebno vrednovano prvih šest pojedinaca jer čine reprezentativni kadar. Definiran je i model nagrađivanja rezultata na europskim i svjetskim prvenstvima, čime se želi motivirati najbolje hrvatske strijelce da dugoročno predstavljaju Hrvatsku na međunarodnoj razini.

Državno prvenstvo pomaknuto je prema lipnju kako bi bilo vremenski bolje povezano s europskim prvenstvima koja se održavaju tijekom ljeta. Istodobno je otvoreno pitanje edukacije novih sudaca, jer Hrvatska ima ograničen broj međunarodno licenciranih FITASC sudaca. HLS je zato odlučio podržavati školovanje novih stručnih kadrova.

Cilj tih promjena nije samo povećati nagrade. Cilj je izgraditi transparentan sustav u kojem natjecatelji unaprijed znaju pravila, kriterije, način izbora reprezentacije i razinu institucionalne podrške.

XX. LOVNA KINOLOGIJA, SOKOLARENJE, RIKA FEST I ŠIRINA LOVAČKE KULTURE

Lovna kinologija ostala je važan dio stručnog i natjecateljskog programa. Tijekom 2025. održano je državno prvenstvo u radu lovniha pasa, a tijekom 2026. započeto je ranije planiranje sljedećeg prvenstva kako bi se pravodobno riješili smještaj, tereni, prehrana i logistika za više od stotinu sudionika.

Otvorena je i suradnja s Hrvatskim kinološkim savezom radi dodatne edukacije sudaca HLS-a i postupnog približavanja međunarodnim FCI standardima. Dio organizacijskih promjena još se nalazi u razvoju, ali smjer je jasan: kinologija mora imati stabilniji kalendar, kvalitetniju stručnu podršku i jasnije povezivanje s međunarodnim standardima.

Nastavljena je i tradicija sokolarenja, uključujući međunarodni sokolarski lov s hrvatskim i inozemnim sudionicima, čime se njeguje jedna od najstarijih lovniha tradicija.

Poseban razvojni projekt tijekom 2026. postao je Rika Fest. HLS je uspostavio suradnju s Lovskom zvezom Slovenije radi edukacije hrvatskih sudaca i natjecatelja u oponašanju jelenske rike. Cilj je osposobiti najmanje tri licencirana hrvatska suca kako bi se Hrvatska kvalitetnije uključila u europski sustav natjecanja. Time tradicionalna manifestacija dobiva novu stručnu i međunarodnu dimenziju.

XXI. LOVAČKI VJESNIK, UKIDANJE DOBRE KOB I NOVA KOMUNIKACIJSKA POLITIKA

Komunikacijska politika Hrvatskog lovačkog saveza također je tijekom prve godine doživjela važnu promjenu. Već na prvoj konstituirajućoj sjednici donesena je odluka o promjeni uredništva Lovačkog vjesnika, nakon čega je otvoren proces njegova sadržajnog i vizualnog redizajna.

Temeljna odluka novog vodstva bila je da Lovački vjesnik ostane tiskano glasilo Hrvatskog lovačkog saveza. Takva odluka proizlazi iz povijesne vrijednosti časopisa, njegove uloge u stručnom informiranju i činjenice da velik dio članstva i dalje cijeni tiskano izdanje. Istodobno je analizirano poslovanje časopisa Dobra kob. U listopadu 2025. razmatrana je mogućnost prelaska na isključivo digitalno izdanje, jer je prema tada prezentiranim podacima publikacija stvarala gubitak od približno 10.000 eura mjesečno. Međutim, nakon daljnje analize Dobra kob je ukinuta, pa se konačna komunikacijska politika ne temelji na njezinoj digitalizaciji, nego na koncentriranju resursa na Lovački vjesnik i razvoj novih digitalnih kanala.

Time su financijski i ljudski resursi usmjereni prema medijima koji mogu imati veći doseg i jasniju funkciju. Razmatrana je i uspostava manjeg video i podcast studija u kojem bi HLS mogao ugostiti stručnjake, znanstvenike, predstavnike institucija i lovce te tako složene teme poput Zakona o lovstvu, bolesti divljači, balistike, kinologije ili zaštite prirode približiti članstvu i široj javnosti.

Poseban oblik otvaranja hrvatskog lovstva prema javnosti predstavljao je i 13. memorijalni novinarski lov „Duško Radić“, održan u državnom otvorenom lovištu III/9 „Grede – Kamare“. Memorijalni lov, organiziran u spomen na prerano preminulog novinara, urednika i strastvenog lovca Duška Radića, okupio je predstavnike medija, lovce i druge uzvanike te omogućio da se vrijednosti hrvatskog lovstva predstave neposredno, kroz organizaciju lova, sigurnosne procedure, lovnu etiku, odgovorno gospodarenje divljači i poštivanje prirode.

Takvi susreti s predstavnicima medija imaju značenje koje nadilazi samu manifestaciju. Odnos lovstva i javnosti ne može se dugoročno graditi isključivo priopćenjima i reakcijama na pojedine događaje, nego i otvorenosti prema novinarima, mogućnošću da na terenu vide kako organizirani lov stvarno izgleda te neposrednim razgovorom s ljudima koji svakodnevno gospodare divljači. Novinarski lov i slične aktivnosti zato predstavljaju važan dio komunikacijske politike Saveza i stvaranja realnije, potpunije i odgovornije slike hrvatskog lovstva u javnosti

Cilj nove komunikacijske politike nije povećati broj objava radi same vidljivosti, nego povećati vjerodostojnost i dostupnost informacija. Članstvo mora znati što Savez radi, što se odlučuje, koliko određeni projekt košta, što se događa sa Zakonom, kakva je situacija s ASK-om i na koji način određena odluka utječe na hrvatskog lovca.

Promjena komunikacijske politike bila je vidljiva i kroz snažniji rast prisutnosti Hrvatskog lovačkog saveza na društvenim mrežama. Tijekom prve godine zaživio je intenzitet objavljivanja i neposrednog informiranja članstva o sjednicama Izvršnog odbora, radu na Zakonu o lovstvu, aktivnostima u županijskim savezima, državnim prvenstvima, afričkoj svinjskoj kugi, međunarodnoj suradnji, obilježavanju obljetnica i drugim temama važnima za hrvatske lovce. Takav pristup doveo je i do povećanja broja pratitelja, dosega objava i ukupne interakcije s članstvom i širom javnošću. Hrvatski lovac mora moći pratiti što njegov Savez radi, koje odluke donosi i za što se zalaže. Rast društvenih mreža zato nije važan samo kao komunikacijska statistika, nego kao pokazatelj da se smanjuje udaljenost između nacionalne organizacije i njezina članstva.

XXII. HUBERTUS I PREUZIMANJE KONTROLE NAD VLASTITIM INFORMACIJSKIM SUSTAVOM

Jedan od posebno složenih problema s kojima se novo vodstvo Hrvatskog lovačkog saveza suočilo tijekom prve godine mandata odnosio se na informacijski sustav i bazu podataka povezanu s aplikacijom HUBERTUS. Iako pitanje informatičke aplikacije na prvi pogled može izgledati kao tehničko pitanje stručne službe, vrlo se brzo pokazalo da je riječ o jednom od strateški važnih problema za funkcioniranje cijelog Saveza, jer se kroz taj sustav upravlja podacima važnima za lovce, članstvo, evidencije i izdavanje lovačkih dokumenata. Ovisnost nacionalnog lovačkog saveza o vanjskom pružatelju usluge u tako važnom području predstavljala je poslovni, financijski i operativni rizik koji se više nije mogao zanemarivati.

U trenutku preuzimanja mandata Hrvatski lovački savez nije imao punu kontrolu nad postojećim aplikativnim rješenjem niti je aplikacija bila u njegovu vlasništvu. Tijekom razgovora o budućnosti sustava Savez se našao u izrazito nepovoljnoj pregovaračkoj poziciji, u kojoj se za razvoj nove aplikacije spominjao iznos od približno 450.000 eura, dok bi istodobno HLS tijekom razdoblja razvoja novog rješenja nastavio plaćati mjesečne troškove održavanja i korištenja postojećeg sustava. Prema modelu koji je tada bio ponuđen, razvoj novog sustava trajao bi približno dvije godine, što bi značilo da bi Savez tijekom tog razdoblja istodobno financirao postojeću aplikaciju i snosio vrlo visok trošak razvoja nove. Novo vodstvo ocijenilo je da takav model nije prihvatljiv ni financijski ni strateški, osobito za instituciju koja mora imati dugoročnu kontrolu nad svojim temeljnim informacijskim sustavom.

Dodatnu složenost predstavljalo je pitanje samih podataka. Hrvatski lovački savez zatražio je podatke koji su nastali u okviru sustava i koji su potrebni za kontinuitet poslovanja, međutim podatci koji su Savezu predani nisu bili potpuni i u obliku koji bi omogućavao jednostavan i neposredan prijenos u novi sustav. Istodobno nije postignut dogovor o tome da HLS preuzme odnosno kupi postojeću aplikaciju i na taj način trajno riješi pitanje vlasništva nad sustavom koji svakodnevno koristi. Takva situacija jasno je pokazala koliko je za nacionalnu organizaciju rizično kada nema potpunu tehnološku samostalnost nad sustavom u kojem se nalaze podatci od ključne važnosti za njezino poslovanje.

Izvršni odbor i vodstvo Saveza zato su donijeli stratešku odluku da se takav poslovni odnos razriješi i da HLS krene u razvoj vlastitog informacijskog rješenja. Cilj nije bio samo pronaći jeftiniju aplikaciju, nego trajno promijeniti položaj Saveza: iz organizacije koja ovisi o vanjskom vlasniku aplikacije u organizaciju koja upravlja vlastitim sustavom i ima kontrolu nad njegovim razvojem, funkcionalnostima i podacima. Tijekom prve godine mandata taj je proces uspješno proveden te je razvijena nova aplikacija koja je, za razliku od prethodnog modela, u vlasništvu Hrvatskog lovačkog saveza. Time je stvorena osnova da buduća nadogradnja sustava više ne ovisi o poslovnom modelu vanjskog pružatelja usluge, nego o potrebama hrvatskih lovaca i odlukama samog Saveza.

Vrijednost takvog rezultata ne može se mjeriti samo razlikom između iznosa koji je ranije tražen za razvoj novog sustava i stvarnog troška novog rješenja. Puno važnija promjena jest činjenica da Hrvatski lovački savez sada gradi digitalnu infrastrukturu kao vlastitu imovinu. Aplikacija, njezine funkcionalnosti i mogućnost budućeg razvoja više ne bi smjeli biti sredstvo stvaranja trajne ovisnosti Saveza o jednom vanjskom poslovnom subjektu. Informacijski sustav mora biti alat članstva i institucije, a podatci kojima Savez raspolaže moraju biti dostupni HLS-u u cjelovitom, pouzdanom i uporabljivom obliku.

XXIII. BORBA ZA KONTINUITET DOPUŠTENJA ZA LOV – DIGITALIZACIJA NE SMIJE IĆI PREKO LEĐA HRVATSKIH LOVACA

Jedno od pitanja koje je tijekom prve godine mandata imalo neposredan praktični značaj za hrvatske lovce i lovačka društva odnosilo se na budući način izdavanja i vođenja dopuštenja za lov, odnosno na prijelaz s postojećeg sustava papirnatih obrazaca prema potpunijoj digitalnoj integraciji. Hrvatski lovački savez od samog je početka zastupao stav da svaka modernizacija sustava mora biti provedena postupno, uz uvažavanje stvarnih uvjeta na terenu, tehničkih mogućnosti lovačkih društava i činjenice da na pojedinim dijelovima Republike Hrvatske još uvijek postoje ozbiljna ograničenja u dostupnosti mobilnog signala i internetske povezanosti. Uvođenje potpuno digitalnog sustava bez odgovarajućeg prijelaznog razdoblja moglo bi zato, umjesto pojednostavnjenja, stvoriti dodatne poteškoće upravo onim lovcima i lovačkim društvima kojima bi novi sustav trebao služiti.

U razgovorima s Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i ribarstva Hrvatski lovački savez ukazivao je na te praktične probleme i potrebu da se prije obveznog prelaska na novi model stvore tehnički, organizacijski i infrastrukturni uvjeti za njegovu nesmetanu primjenu u cijeloj Republici Hrvatskoj. Kao konkretan rezultat takve suradnje osiguran je kontinuitet izdavanja dopuštenja za lov te je produženo važenje postojećih papirnatih obrazaca do kraja ožujka 2028. godine. Time je hrvatskim lovcima i lovačkim društvima osigurana pravna i operativna sigurnost te mogućnost nesmetanog obavljanja lovnih aktivnosti do potpune pripreme digitalnog sustava.

Hrvatski lovački savez posebno je pozdravio činjenicu da je potpredsjednik Vlade i ministar David Vlačić prepoznao problem na koji su lovci i Savez upozoravali te održao obećanje da će se pronaći prijelazno rješenje koje neće stvarati dodatne poteškoće članstvu. Odluka o produljenju važenja papirnatih dopuštenja predstavlja stoga konkretan primjer partnerskog odnosa između Ministarstva i Hrvatskog lovačkog saveza, u kojem se kroz otvoren razgovor i razumijevanje stvarnih potreba lovaca došlo do provedivog rješenja.

Važnost dobivenog prijelaznog razdoblja ne proizlazi samo iz činjenice da će se još dvije godine moći koristiti postojeći obrasci. Ono HLS-u i cijelom lovačkom sustavu omogućuje da se buduća digitalizacija pripremi ozbiljno, bez improvizacije i bez prenošenja tereta tehničkih nedostataka na krajnje korisnike. Posebno su pritom uzete u obzir specifičnosti ruralnih i teško dostupnih područja, u kojima mobilni signal i internetska povezanost nisu na razini koja bi u svakom trenutku omogućavala pouzdano korištenje isključivo online sustava.

Istodobno je Hrvatski lovački savez preuzeo odgovornost da dobiveno vrijeme iskoristi za razvoj vlastitih digitalnih rješenja. Sukladno dogovoru i uputama Ministarstva, HLS je pokrenuo razvoj vlastite digitalne aplikacije za lovce strane državljanke, koja bi trebala omogućiti elektroničku prijavu i registraciju stranih lovaca, pravodobno informiranje o uvjetima i propisima lova u Republici Hrvatskoj, jednostavniju komunikaciju sa Savezom i lovačkim društvima, kvalitetnije i transparentnije vođenje evidencija te racionalizaciju troškova u odnosu na trajno korištenje vanjskih pružatelja takvih usluga.

Pri razvoju aplikacije razmatrana je i mogućnost evidentiranja podataka o tome na području koje županije strani lovac ostvaruje lov, čime bi HLS i županijski savezi dobili kvalitetnije podatke o dolasku stranih lovaca, njihovoj prostornoj raspodjeli i korištenju hrvatskih lovnih kapaciteta. Takvi podatci u budućnosti mogu imati značaj ne samo za administraciju nego i za planiranje, statistiku, promociju lovnog turizma i donošenje stručnih odluka.

Izvršni odbor podržao je pokretanje postupka izrade takve aplikacije jednoglasnom odlukom, pri čemu je posebno pozitivno ocijenjeno da relevantne evidencije ostaju u ingerenciji Hrvatskog lovačkog saveza. Time se istodobno provode dva procesa koja se međusobno nadopunjuju: s jedne strane HLS je izbio dovoljno dugo prijelazno razdoblje kako lovci i društva ne bi bili izloženi nepripremljenoj administrativnoj promjeni, dok s druge strane preuzima odgovornost da do završetka tog razdoblja pripremi kvalitetno, moderno i funkcionalno digitalno rješenje.

Takav pristup pokazuje kakvu digitalizaciju Hrvatski lovački savez želi: ne digitalizaciju radi same tehnologije, nego sustav koji će pojednostavniti postupke, povećati sigurnost evidencija i smanjiti administrativno opterećenje članstva. Produženje papirnatih dopuštenja do kraja ožujka 2028. zato nije odustajanje od digitalizacije, nego stvaranje potrebnog vremena da se digitalizacija provede kvalitetno, odgovorno i u suradnji s ljudima koji će taj sustav svakodnevno koristiti.

XXIV. DIGITALIZACIJA I MODERNIZACIJA – OD OVISNOSTI O VANJSKIM SUSTAVIMA PREMA VLASTITOJ DIGITALNOJ INFRASTRUKTURI

Iskustvo s aplikacijom HUBERTUS jasno je pokazalo da digitalizacija Hrvatskog lovačkog saveza ne smije značiti samo kupnju ili korištenje tuđih informatičkih rješenja, nego mora podrazumijevati izgradnju sustava nad kojima Savez ima odgovarajuću razinu vlasništva, kontrole i mogućnosti daljnjeg razvoja. Upravo je zato razvoj nove aplikacije u vlasništvu HLS-a jedan od strateški važnih rezultata prve godine mandata, jer se njime ne rješava samo jedan postojeći informatički problem, nego se postavlja temelj buduće digitalne infrastrukture hrvatskog lovstva.

Posebno je važno što je taj proces proveden bez ugrožavanja svakodnevnog funkcioniranja hrvatskih lovaca. HLS je paralelno s razvojem vlastitog sustava izbio prijelazno razdoblje u kojem se dopuštenja za lov nastavljaju koristiti u postojećem obliku, čime je izbjegnuta situacija da se deseci tisuća korisnika prisilno prebace na online sustav prije nego što je novo rješenje potpuno spremno. Time je potvrđeno načelo koje treba vrijediti za sve buduće digitalne projekte Saveza: tehnologija mora služiti hrvatskom lovcu, a ne hrvatski lovac tehnologiji.

Tijekom prve godine otvoreno je nekoliko pitanja vezanih uz digitalizaciju poslovanja i usluga koje HLS pruža lovcima. Među njima se posebno ističe razvoj digitalnog rješenja za strane lovce, kojim bi se u budućnosti trebao pojednostaviti postupak izdavanja potrebnih isprava i smanjiti administrativno opterećenje.

Važan prijelazni rezultat bilo je produljenje važenja papirnatih dopuštenja do 2028. godine, čime je osigurano da digitalizacija ne stvori pravnu prazninu ili praktične poteškoće lovcima dok novi sustav ne bude potpuno funkcionalan.

Digitalizacija se promatra kao alat, a ne kao cilj sam po sebi. Dobar digitalni sustav mora pojednostaviti postupak, smanjiti broj administrativnih koraka, omogućiti kvalitetniju evidenciju i lovcu uštedjeti vrijeme. Ako samo prenese postojeću birokraciju s papira na ekran, tada ne predstavlja stvarnu reformu.

XXV. SAJMOVI, PROMOCIJA I OTVARANJE HRVATSKOG LOVSTVA PREMA JAVNOSTI

Hrvatski lovački savez tijekom prve godine nastavio je sudjelovati i u organizaciji sajмова i javnih manifestacija. Takvi događaji imaju posebno značenje u vremenu u kojem velik dio stanovništva više nema neposredan doticaj s lovstvom i u kojem se javna slika lovaca često oblikuje kroz pojedinačne medijske događaje.

Sajmovi zato ne smiju biti samo mjesta prodaje lovačke opreme. Oni trebaju pokazati širinu lovstva – biologiju divljači, zaštitu prirode, kinologiju, sokolarstvo, streljaštvo, gastronomiju, kulturnu baštinu i stručni rad.

HLS je tijekom godine podupirao međunarodni sajam „Priroda, lov, ribolov i turizam“ u Varaždinu, sudjelovao na sajamskim događanjima u Osijeku te nastavio razvijati suradnju sa Zagrebačkim velesajmom. Posebno je važan Zagrebački sajam lova 2026., koji je okupio velik broj izlagača iz Hrvatske i inozemstva te uključio niz stručnih i edukativnih sadržaja. Takve manifestacije predstavljaju važan most između lovačke zajednice i javnosti.

XXVI. NACIONALNA IZLOŽBA LOVAČKIH TROFEJA I LOVAČKI SAJAM 2027.

Jedan od najvažnijih razvojnih projekata koji je započet tijekom prve godine mandata jest priprema Nacionalne izložbe lovačkih trofeja za 2027. godinu. Izvršni odbor odlučio je da se projekt organizira na Zagrebačkom velesajmu i poveže s velikim lovačkim sajmom.

Riječ je o prvoj nacionalnoj izložbi takvog opsega nakon 2006. godine, zbog čega projekt ima veliko stručno, kulturno i promotivno značenje. Prema početnim procjenama očekuje se približno 1.400 trofeja iz cijele Hrvatske, sudjelovanje svih županijskih saveza te uključivanje CIC-a i međunarodnih partnera. Trofejna izložba pritom ne smije biti svedena na predstavljanje najvrjednijih rogova ili kljova. Trofej u stručnom smislu predstavlja jedan od pokazatelja kvalitete populacije i dugoročnog gospodarenja. Iza vrhunskog trofeja nalaze se stanište, dobna struktura, genetika, selekcija, mir u lovištu i višegodišnje stručne odluke.

Zbog toga se Nacionalna izložba planira kao veliki projekt koji će objединiti trofejistiku, stručna predavanja, povijest hrvatskog lovstva, rad Lovačkog muzeja, predstavljanje županijskih saveza, sajamske sadržaje i komunikaciju sa širom javnošću.

Pripreme takvog događaja započele su dovoljno rano jer će biti potrebno organizirati prikupljanje i osiguranje trofeja, ocjenjivanje, transport, izložbeni postav, međunarodne goste, financiranje i promociju. Upravo činjenica da su pripreme započete već tijekom prve godine pokazuje da se Savez postupno iz faze sanacije okreće i prema dugoročnijim razvojnim projektima.

XXVII. MEĐUNARODNA SURADNJA I ZASTUPANJE HRVATSKOG LOVSTVA U EUROPI

Tijekom prve godine mandata dodatno je ojačana međunarodna dimenzija rada Hrvatskog lovačkog saveza. Lovstvo danas više nije područje u kojem se sve ključne odluke donose isključivo na nacionalnoj razini. Pitanja zaštite prirode, velikih zvijeri, staništa, oružja, veterinarskih mjera, biološke raznolikosti i drugih politika u velikoj mjeri oblikuju se i kroz europske institucije.

Zbog toga Hrvatska mora imati vlastiti glas u Bruxellesu i drugim europskim forumima. Deveta sjednica Izvršnog odbora održana je 1. lipnja 2026. upravo u Bruxellesu, što simbolički pokazuje smjer jačeg europskog pozicioniranja HLS-a.

Tijekom godine održavani su i bilateralni kontakti s lovačkim organizacijama iz drugih država, uključujući Poljsku, Sloveniju i organizacije iz susjednih zemalja. Posebno je razvijana suradnja sa slovenskim lovstvom u području natjecanja u oponašanju jelenske rike, dok su međunarodni predstavnici sudjelovali i na obilježavanju stote obljetnice HLS-a.

Međunarodna suradnja tijekom prve godine nije se odvijala samo kroz službene sastanke i kontakte između organizacija, nego i kroz neposredne lovačke i stručne susrete. Organiziran je i međunarodni lov koji je okupio domaće i inozemne sudionike te pružio priliku za neposrednu razmjenu iskustava o gospodarenju divljači, lovnoj etici, organizaciji lova i različitim nacionalnim modelima lovstva. Takvi događaji imaju šire značenje od samog lovnog susreta jer kroz neposredne odnose stvaraju povjerenje, otvaraju prostor za buduću stručnu suradnju i omogućuju da se hrvatska lovišta, tradicija i način gospodarenja predstave međunarodnim partnerima u praksi.

U vremenu u kojem se velik broj odluka važnih za lovstvo oblikuje izvan nacionalnih granica, svaka kvalitetna međunarodna veza dodatno jača sposobnost HLS-a da razmjenjuje informacije, prati iskustva drugih zemalja i istodobno predstavlja hrvatske posebnosti. Međunarodni lovovi, bilateralni susreti, sudjelovanje na obljetnicama i stručnim manifestacijama zato nisu samo protokolarnе aktivnosti, nego dio stvaranja mreže odnosa koja hrvatskom lovstvu može biti važna u budućim europskim raspravama.

Hrvatski lovački savez u međunarodnom djelovanju polazi od toga da europska suradnja ne znači slijepo preuzimanje svakog rješenja. Hrvatska ima vlastitu lovačku tradiciju, specifičan sustav domicilnih udruga, 43 vrste divljači kojima se gospodari, veliku raznolikost staništa i vrlo različite uvjete od dijela drugih europskih zemalja. Upravo zato HLS mora biti aktivan tamo gdje se europske politike oblikuju kako bi se hrvatske posebnosti objasnile i branile argumentirano, stručno i na vrijeme.

XXVIII. RAD SA ŽUPANIJSKIM SAVEZIMA I LOVAČKIM UDRUGAMA – SAVEZ MORA BITI PRISUTAN NA TERENU

Jedno od važnih opredjeljenja novog vodstva bilo je snažnije povezivanje nacionalnog Saveza sa županijskim savezima i lokalnim lovačkim društvima.

Hrvatsko lovstvo iznimno je raznoliko. Problemi lovoovlaštenika u Slavoniji nisu isti kao problemi u Gorskom kotaru, Dalmaciji, Istri ili na otocima. Različite vrste divljači, staništa, poljoprivredne kulture, prometnice i lokalni gospodarski uvjeti stvaraju različite izazove koji se ne mogu razumjeti samo iz Zagreba.

Zbog toga su tijekom prve godine održavani brojni sastanci, posjeti, skupštine, obljetnice i terenske aktivnosti. Vodstvo Saveza sudjelovalo je na velikom broju događanja županijskih saveza i lovačkih udruga, pri čemu se svaki takav posjet nastojao koristiti i za razgovor o konkretnim problemima – od lovozakupa i šteta do lovišta, kinologije, ASK-a i organizacijskih pitanja.

Poseban značaj imaju obljetnice lovačkih društava. Kada jedno društvo obilježava osamdeset, devedeset ili sto godina postojanja, to nije samo svečana večera. To je dokaz društvenog kontinuiteta i potvrda da su lovci desetljećima ostali povezani s istim prostorom i lokalnom zajednicom. Takva društva nisu periferija Hrvatskog lovačkog saveza. Ona su njegov temelj.

XXIX. DOMOLJUBLJE I ŠIRA DRUŠTVENA ULOGA HRVATSKIH LOVACA

U radu Saveza tijekom prve godine posebno je naglašavana i povijesna i društvena uloga hrvatskih lovaca izvan samog lovišta.

Velik broj lovaca sudjelovao je u Domovinskom ratu, a lovačke udruge i njihovi članovi u prvim danima obrane Republike Hrvatske dali su vrlo konkretan doprinos kroz oružje, terensko znanje, vozila i organiziranost. Zbog toga je tijekom stote obljetnice posebno istaknuta povezanost lovstva, domoljublja i odgovornosti prema zajednici.

U Vukovaru je uoči Dana sjećanja organizirano odavanje počasti žrtvama Domovinskog rata, a na sjednicama Izvršnog odbora razmatrana je i ideja da se takve komemorativne aktivnosti ubuduće izmjenjuju između Vukovara i Škabrnje.

Tijekom godine otvorena je i suradnja s Hrvatskim Crvenim križem i drugim institucijama na aktivnostima od širega društvenog interesa.

Tijekom prve godine mandata dodatno su razvijani odnosi Hrvatskog lovačkog saveza s institucijama Republike Hrvatske koje svojim djelovanjem nadilaze usko područje lovstva. Održani su sastanci s Uredom predsjednika Republike Hrvatske i Ministarstvom obrane Republike Hrvatske, a institucionalna suradnja dodatno je učvršćena i odgovarajućim sporazumom. Time je otvoren prostor za kvalitetniju i trajniju suradnju na područjima od zajedničkog interesa te za snažnije prepoznavanje organizacijskog i društvenog potencijala hrvatske lovačke zajednice.

Takva suradnja prirodno se naslanja na povijesnu povezanost lovaca s obranom i sigurnošću Republike Hrvatske, ali njezin smisao nije samo povijesni ili komemorativni. Hrvatski lovci predstavljaju organiziranu mrežu ljudi s izrazitim poznavanjem terena, iskustvom dugotrajnog boravka u prirodi, vozilima, opremom i sposobnošću brzog organiziranja, što se već pokazalo u kriznim situacijama poput afričke svinjske kuge. Suradnja s Uredom predsjednika Republike i MORH-om zato predstavlja dodatno priznanje da lovačka zajednica može biti odgovoran partner institucijama države i u aktivnostima koje služe širem javnom interesu.

Takvi primjeri pokazuju da lovačka organizacija nije zatvoren sustav. Lovačke udruge često predstavljaju jednu od najbolje organiziranih mreža ljudi na ruralnom prostoru, s terenskim znanjem, vozilima, opremom i sposobnošću brzog okupljanja. Upravo se takva vrijednost pokazala i tijekom krize afričke svinjske kuge.

XXX. IZVRŠNI ODBOR I SKUPŠTINA – VRAĆANJE ODLUČIVANJA U INSTITUCIJE SAVEZA

Jedan od važnih ciljeva novog vodstva bio je učvrstiti praksu prema kojoj se ključne odluke Hrvatskog lovačkog saveza donose u njegovim statutarnim tijelima, uz dokumentiranu raspravu i jasno evidentirano glasovanje. Već od prve sjednice Izvršnog odbora Nadzorni odbor počeo je biti redovito uključivan u rad kako bi se povećala razina transparentnosti. Tijekom sljedećih mjeseci Izvršni odbor sastajao se vrlo često jer je broj hitnih pitanja bio iznimno velik.

Na prvim sjednicama dominirali su primopredaja, financije, revizija, trgovačka društva, kadrovska pitanja i Vila Garić. Kako je godina odmicala, na dnevni red sve više dolaze razvojna pitanja – novi Zakon o lovstvu, reforma obrazovanja, nacionalna izložba, Bruxelles, kalendar

manifestacija, reprezentativna natjecanja i novi modeli upravljanja.

Važna promjena uvedena je i u način vođenja zapisnika. Na 5. sjednici zatraženo je da se budući zapisnici izrađuju preciznije, da svaka točka ima jasan zaključak i da odluke budu posebno izdvojene s rezultatom glasovanja. I takva naizgled administrativna promjena dio je istog procesa povećanja odgovornosti i transparentnosti.

Izmjenama Poslovnika o radu Izvršnog odbora omogućeno je i održavanje elektroničkih sjednica u hitnim situacijama, uz jasnije rokove sazivanja i formalno uključivanje Nadzornog odbora. Time je Savez dobio mogućnost bržeg institucionalnog reagiranja bez potrebe da se operativne odluke donose izvan službenih tijela.

Novi Statut, usvojen na Skupštini 19. prosinca 2025., dodatno je uredio nadležnosti tijela Saveza, upravljanje imovinom, materijalna prava predsjednika, način odlučivanja i druga pitanja važna za institucionalnu stabilnost.

Posebno su pokrenute izmjene društvenih ugovora trgovačkih društava u vlasništvu HLS-a kako bi se uredila obveza redovitog izvještavanja Skupštine o njihovu poslovanju i godišnjim financijskim izvještajima.

Snažan Savez ne znači Savez u kojem jedna osoba odlučuje o svemu. Snažan Savez znači sustav u kojem predsjednik preuzima odgovornost, ali Izvršni odbor raspravlja i odlučuje, Nadzorni odbor nadzire, Skupština donosi ključne strateške odluke, a stručna služba ih provodi.

U javnim i internim raspravama tijekom prve godine pojavljivale su se i primjedbe da se među delegatima Skupštine, članovima Izvršnog odbora i pojedinih drugih tijela Saveza i dalje nalaze osobe koje su u lovačkom sustavu obnašale određene dužnosti i u ranijim razdobljima. Takve primjedbe legitimno je čuti i o njima razgovarati, ali je istodobno važno objasniti način na koji je Hrvatski lovački savez ustrojen. Predsjednik Hrvatskog lovačkog saveza ne može niti smije samostalno mijenjati sve predstavnike sustava samo zato što je došlo do promjene vodstva nacionalnog Saveza. Sastav tijela proizlazi iz statutarne, izbornih i drugih propisanih procedura, dok županijski lovački savezi djeluju prema vlastitim statutima i odlukama svojih nadležnih tijela.

Posebno je važno naglasiti da županijski lovački savezi kroz svoja tijela imenuju delegate koji ih predstavljaju u Skupštini Hrvatskog lovačkog saveza. Poštovanje njihove autonomije znači poštovanje prava županijskih organizacija da, prema svojim statutima i procedurama, odlučuju tko će ih predstavljati na nacionalnoj razini. Promjena predsjednika HLS-a zbog toga sama po sebi ne može značiti automatsku promjenu svih delegata ili osoba koje su na određene funkcije došle kroz legitimno provedene postupke.

To, međutim, ne znači da sustav ne treba otvarati novim ljudima. Hrvatsko lovstvo treba iskustvo ljudi koji godinama poznaju sustav, ali jednako tako treba mlađe lovce, stručnjake i osobe koje mogu donijeti nova znanja, energiju i drukčija iskustva. Takva se obnova mora događati kroz statute, izbore i odluke nadležnih tijela, a ne proizvoljnom zamjenom ljudi samo zato što su u sustavu djelovali i ranije. Novo vodstvo ne treba ljude dijeliti prema tome jesu li bili prisutni prije ili poslije kolovoza 2025. godine, nego prema tome jesu li spremni raditi odgovorno, transparentno i u interesu hrvatskog lovstva.

XXXI. ŠTO JE U PRVOJ GODINI MANDATA PROMIJENJENO

Kada se proteklih dvanaest mjeseci promatra kao cjelina, najveća promjena nije samo u broju projekata koji su provedeni, nego u načinu na koji se problemi počinju rješavati.

Kod financija više nije dovoljno znati koliko je novca trenutačno na računu; potrebno je znati koje obveze postoje, kada dospijevaju i kakav je njihov učinak na buduću likvidnost.

Kod računovodstva više nije dovoljno da račun postoji; mora se znati na temelju koje je odluke obveza nastala, postoji li narudžbenica, tko je dokumentaciju provjerio i tko je odobrio plaćanje.

Kod nabave više nije dovoljno pribaviti određenu robu ili uslugu; mora postojati postupak koji omogućuje usporedbu ponuda i transparentan trag odluke.

Kod zapošljavanja više nije dovoljno procijeniti da je netko potreban; mora postojati plan, odluka, natječaj i ugovor usklađen sa sistematizacijom.

Kod imovine više nije dovoljno znati da Savez nešto „ima“; potrebno je provesti inventuru, imati evidenciju, odgovornu osobu i model upravljanja.

Kod velikih projekata više nije dovoljno konstatirati da postoje problemi; potrebno je ili izraditi plan njihova spašavanja, kao kod Vile Garić, ili odgovorno donijeti odluku o izlasku iz projekta koji više nema opravdanja, kao kod pojedinih drugih aktivnosti.

Kod Hotela Republike bilo je potrebno prekinuti s modelom koji stvara trajno opterećenje i kroz javni postupak pronaći održiviju alternativu.

Kod Zakona o lovstvu nije se čekalo da netko drugi napiše pravila koja će lovci naknadno komentirati, nego se od prvih tjedana mandata aktivno pregovaralo o odredbama koje odlučuju o budućnosti lovišta, šteta i domicilnih udruga.

Kod afričke svinjske kuge nije se ostalo na priopćenjima, nego je organiziran sustav koji je u samo nekoliko dana uključivao tisuće lovaca i tisuće izlazaka na teren.

Kod izobrazbe nije se samo promijenila cijena tečaja, nego je pokrenuta izrada potpuno nove stručne literature i modela obrazovanja.

Kod komunikacije nije održavan neodrživ izdavački sustav samo zato što je postojao ranije. Lovački vjesnik zadržan je kao ključna tiskana publikacija, dok je Dobra kob ukinuta, a resursi usmjereni prema novim oblicima komunikacije.

Sve navedeno pokazuje istu promjenu: upravljanje Hrvatskim lovačkim savezom sve se više pokušava temeljiti na dokumentiranoj odluci, odgovornosti, financijskom planu i jasnom rezultatu.

Upravo je kombinacija zaustavljanja gubitaka, stvaranja novih prihoda, smanjivanja nepotrebnih vanjskih troškova i preuzimanja novih operativnih odgovornosti jedan od najboljih pokazatelja promjene načina upravljanja u prvoj godini mandata. Rezultat nije samo u tome koliko je novca potrošeno manje ili prihodovano više, nego u tome što se sve veći dio resursa Saveza usmjerava prema poslovima i funkcijama koje dugoročno ostaju u službi hrvatskog lovca.

XXXII. POSLOVI KOJI NISU ZAVRŠENI I PRIORITETI NASTAVKA MANDATA

Bilo bi neozbiljno tvrditi da je nakon jedne godine riješen svaki problem. Upravo suprotno, dio najvećih poslova tek sada ulazi u fazu u kojoj se rezultati prvogodišnje stabilizacije moraju pretvoriti u dugoročno održiv sustav.

Pritom je važno realno sagledati i vremenski okvir u kojem su se promjene provodile. Hrvatski lovački savez velik je i složen sustav koji obuhvaća više od šezdeset tisuća lovaca, županijske lovačke saveze i velik broj lokalnih udruga, stručnu službu, lovišta, trgovačka društva, značajnu imovinu, financijske i računovodstvene procese, obrazovanje, izdavaštvo, informacijske sustave, međunarodnu suradnju te širok raspon drugih poslova. Sustav takve veličine nije moguće potpuno reorganizirati, sanirati i modernizirati u samo 365 dana, niti bi pokušaj promjene svega odjednom nužno predstavljao odgovorno upravljanje.

Prvih godinu dana zato treba promatrati kao razdoblje u kojem je bilo potrebno odrediti prioritete i prvo rješavati ono što nije moglo čekati: uspostaviti operativnu i financijsku kontrolu, odgovoriti na nalaze Državnog ureda za reviziju, urediti ključne interne procedure, sanirati najvažnije investicijske i imovinske rizike, reorganizirati stručnu službu i istodobno osigurati da redovne funkcije Saveza ne stanu. U mnogim područjima napravljen je snažan pomak, ali još uvijek postoji velik broj procesa koje treba dovršiti, dodatno urediti, mijenjati i nakon određenog vremena ponovno procijeniti kroz rezultate njihove primjene. 365 dana dovoljno je da se pokaže smjer, uspostave temelji i potvrdi spremnost na promjenu, ali nije dovoljno da se organizacija veličine Hrvatskog lovačkog saveza potpuno preoblikuje. Upravo zato nastavak mandata mora biti razdoblje u kojem će se započete reforme učvršćivati, otvorena pitanja završavati, a sustav dodatno prilagođavati ondje gdje praksa pokaže da su potrebna bolja rješenja. Kriterij uspješnosti ne smije biti tvrdnja da je sve riješeno u jednoj godini, nego sposobnost da se iz godine u godinu može pokazati mjerljiv napredak i da se problemi koji još postoje ne skrivaju, nego sustavno rješavaju.

Provedbu naloga Državnog ureda za reviziju potrebno je nastaviti sve dok i posljednja otvorena preporuka ne bude potpuno provedena, a posebno je važno pratiti svakodnevnu primjenu novih pravilnika kako oni ne bi ostali samo dokumenti. Vila Garić nakon ishođenja uporabne dozvole mora prijeći u fazu kvalitetnog operativnog poslovanja. Potrebno je dovršiti kategorizaciju, zapošljavanje, organizaciju rada, provedbu projektnih pokazatelja i izgradnju modela koji će objekt učiniti dugoročno održivim. Kod Hotela Republike potrebno je pratiti uredno izvršavanje obveza zakupnika i osigurati da novi model stvarno donosi očekivanu stabilnost i prihod. Zakon o lovstvu mora proći preostale faze zakonodavnog postupka, a nakon njegova donošenja slijedi možda još zahtjevniji dio, a to je primjena novih pravila u praksi i usklađivanje podzakonskih propisa.

Reforma izobrazbe mora završiti izradom nove literature i stvarnom primjenom jedinstvenijih standarda. Digitalni projekti moraju biti dovršeni tako da članstvu zaista smanje administraciju. Nacionalna izložba lovačkih trofeja i veliki lovački sajam 2027. moraju prijeći iz faze koncepta u detaljnu organizaciju. Rad u Bruxellesu i kroz europske lovačke organizacije mora se dodatno intenzivirati u svrhu donošenja važnih odluka za hrvatske lovce koje dolaze iz europskog regulatornog prostora.

Poseban prioritet ostaje sustavna zaštita domicilnih lovačkih udruga, jer će upravo način dodjele i produženja prava lova odrediti hoće li hrvatski model lovstva u sljedećim desetljećima ostati utemeljen na lokalnim zajednicama ili će postupno biti potisnut isključivo financijskim kriterijima.

XXXIII. ZAVRŠNI POGLED – SAVEZ KOJI POSTOJI ZBOG HRVATSKOG LOVCA

Kada se nakon prve godine mandata sagledaju stotine odluka, sastanaka, pravilnika, ugovora, financijskih analiza, terenskih obilazaka i razgovora s institucijama, vrlo se lako izgubiti u tehničkim detaljima. Međutim, niti jedan od tih poslova nema stvarni smisao ako se izgubi iz vida odgovor na pitanje zbog čega Hrvatski lovački savez uopće postoji.

Hrvatski lovački savez ne postoji zbog jedne funkcije, jednog predsjednika, jednog Izvršnog odbora ili jedne stručne službe. Sve su to samo instrumenti institucije čija je temeljna obveza štiti hrvatskog lovca, lovačku udrugu i sustav hrvatskog lovstva.

Naša posebna vrijednost upravo je u tome što hrvatsko lovstvo nije izgrađeno samo administrativno, odozgo. Ono je desetljećima raslo iz lokalnih sredina, iz društava i udruga čiji su članovi dobrovoljno ulagali vrijeme, novac i znanje u svoja lovišta.

U Hrvatskoj danas postoje društva koja osamdeset, devedeset ili više od stotinu godina kontinuirano djeluju na istom prostoru. Takvu povijest ne može zamijeniti veća financijska ponuda niti se ona može ponovno stvoriti ako jednom bude izgubljena.

Istodobno, Hrvatska je u lovnom i prirodnom smislu iznimno bogata zemlja jer se u našem sustavu gospodari s čak 43 vrste divljači. Takvo bogatstvo nije nešto što smo sami stvorili niti nešto što smijemo promatrati samo kao izvor prihoda. Ono je prirodna baština koju smo naslijedili i koju smo dužni sačuvati za generacije koje dolaze.

Financijska odgovornost zato nije suprotstavljena zaštiti tradicije. Upravo suprotno. Uređen Savez može snažnije štiti tradiciju. Stabilne financije daju instituciji slobodu zastupati članstvo. Kvalitetna stručna služba daje joj znanje. Transparentno odlučivanje daje joj povjerenje. Kontakt s terenom daje joj legitimitet. Aktivno sudjelovanje u zakonodavstvu daje joj utjecaj. Zbog toga su sve reforme iz prve godine, od računovodstva i revizije do Vile Garić, Zakona o lovstvu i izobrazbe, zapravo dijelovi iste politike.

Cilj je izgraditi Savez koji ima dovoljno snage da zaštiti hrvatskog lovca. Savez koji neće štetiti kada se na lovce pokušava prenijeti odgovornost koja im ne pripada, ali će istodobno prvi preuzeti svoj dio odgovornosti kada je potrebno zaštititi divljač, prirodu, zdravlje životinja ili širi javni interes.

Savez koji će surađivati s državom, ali neće odustajati od interesa svojeg članstva. Savez koji će biti otvoren prema Europi, ali neće nekritički prihvaćati rješenja koja ne odgovaraju hrvatskim posebnostima. Savez koji će znati razlikovati projekt koji treba spasiti od projekta koji treba zaustaviti. Savez koji će čuvati svoju imovinu, ali neće dopustiti da ona postane trajni izvor gubitaka. Savez koji će poštovati svoju stogodišnju povijest, ali neće koristiti tradiciju kao opravdanje da se ništa ne mijenja.

XXXIV. ZAKLJUČAK – PRVA GODINA KAO TEMELJ SNAŽNIJEG HRVATSKOG LOVSTVA

Razdoblje od kolovoza 2025. do kolovoza 2026. godine ostat će zapamćeno kao godina u kojoj je Hrvatski lovački savez morao istodobno rješavati probleme iz prethodnog razdoblja i stvarati temelje vlastitog budućeg razvoja. Opseg aktivnosti bio je izniman: uređivano je računovodstvo, provedena Državna revizija, rekonstruirane evidencije, uvedene narudžbenice i novi sustav kontrole financijske dokumentacije, doneseni novi pravilnici, reorganizirana stručna služba, uređivani radni odnosi, racionalizirani projekti, podizana razina transparentnosti, spašavana višemilijunska investicija Vile Garić, mijenjan model Hotela Republike, pregovarano o novom Zakonu o lovstvu, reformirana izobrazba, jačana lovišta, organizirana borba protiv afričke svinjske kuge i dostojno obilježeno stoljeće Hrvatskog lovačkog saveza.

Nije svaki proces završen i ne bi bilo odgovorno tvrditi suprotno. Međutim, nakon prve godine moguće je jasno utvrditi da je promijenjen način upravljanja i da su u brojnim područjima postavljeni temelji sustava koji je transparentniji, profesionalniji i otporniji nego na početku mandata.

Najbolji kriterij uspješnosti zato neće biti broj sastanaka, donesene odluke ili količina objavljenih priopćenja. Pravo mjerilo bit će odgovor na nekoliko puno važnijih pitanja: je li financijsko poslovanje urednije, jesu li odluke transparentnije, je li imovina bolje zaštićena, je li stručna služba sposobnija, imaju li hrvatski lovci snažnijeg zastupnika pred državom, imaju li domicilne udruge sigurniju budućnost i upravljamo li hrvatskom divljači i prirodom odgovornije nego prije.

Prva godina mandata pokazala je da se problemi mogu rješavati kada postoji spremnost da ih se najprije otvoreno identificira, zatim stručno analizira i na kraju preuzme odgovornost za odluku. Upravo je takav pristup potreban Hrvatskom lovačkom savezu i u nastavku mandata.

Sto godina povijesti Hrvatskog lovačkog saveza istodobno je razlog za ponos i velika obveza. Nijedna generacija nije vlasnik te povijesti. Svako vodstvo dobije Savez na određeno vrijeme, s obvezom da ga jednoga dana preda sljedećoj generaciji. Naša zadaća zato nije samo upravljati onim što postoji. Naša je zadaća ostaviti bolji sustav nego što smo ga preuzeli. Sa snažnijim institucijama, uređenijim financijama, očuvanom imovinom, kvalitetnijim ljudima i još snažnijim vezama s članstvom. Ali prije svega s hrvatskim lovcem koji zna da iza sebe ima Savez koji će ga zastupati, slušati i štiti.

Jer hrvatsko lovstvo nismo dobili da ga potrošimo, nego da ga sačuvamo. Dobili smo ga od generacija koje su bile prije nas i dužni smo ga predati generacijama koje dolaze – uređenijeg, snažnijeg i sigurnijeg.

Za hrvatskog lovca. Za domicilnu lovačku udruhu. Za 43 vrste divljači kojima odgovorno gospodarimo. Za hrvatsku prirodu, biološku raznolikost i lovačku tradiciju. Za budućnost hrvatskog lovstva.

PREDSJEDNIK

Hrvatskog lovačkog saveza

Mato Čičak

